

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Kriza in javne finance

Ze šestokrat smo opozarjali na posledice go-
spodarske krize v javnih financah, ki postajajo
vedno bolj očitne. Dne 26. aprila smo objavili ne-
kak podatkov o državnih financah v preteklem
letu. Iz teh podatkov je bilo razvidno, da je zna-
šal proračun za leto 1931-32 skupno z državnimi
gospodarskimi podjetji po reviziji v avgustu lan-
skega leta 12,5 milijarde Din. Faktični donos dr-
žavnih dohodkov pa je dosegel v tem proračun-
skem letu 10,7 milijarde Din, torej 1,8 milijarde Din
manj, kot je bilo proračunano. To sta skoro dve
milijardi Din, kar je za naše razmere ogromna vsota.
Ob donosu 10,7 milijarde Din (pri tem je vpo-
števat, da so bile že lani nekatere države da-
javne zvišane: trošarina na sladkor, poštna pri-
stojbina itd.) pa je znašal tekoči proračun 1932-33
11,3 milijard Din. Takoj je postalo jasno, da je te-
koči proračun previsok in da ga bo treba občutno
revidirati. Z novim proračunom so bile sicer uve-
dene šolnine in nekatere druge takse, vendar je
bila na drugi strani odpravljena trošarina na vino.
Donos dohodkov pa je bil ocenjen v splošnem pre-
visoko, kar se je že pokazalo v prvih mesecih te-
kočnega proračunskega leta.

Zaradi tega so začele naraščati državne ob-
veznosti in tako je cenil minister Ivan Mohorič,
da znašajo same v naši banovini nad 200 milj. Din.
v vsej državi pa nad 1 milijardo Din. V ilustracijo
finančnega položaja navajamo še, da je izjavil pre-
tekli teden ministrski predsednik Sršić, da je
znašal deficit v proračunskem letu 1931-32 (glej
»Politiko« z dne 8. t. m.) okroglo 700 milj. Din in
(po istem viru) nadaljeval, da ta vsota občutno
pritiska i na državni kredit i na posameznike, ka-
terim je država dolžna. Zato smo zadnje dni či-
tali, da je finančni minister predložil narodni skup-
ščini v sprejem povečanje nekaterih davčin: po-
večanje skupnega davka na poslovni promet, po-
višanje trošarine na sladkor in uvedbo davčine na
potrošnjo električnega toka.

K tem predlogom je ugotoviti, da je pri nas
obremenitev po posrednih davkih izredno znatna.
Je pa ta obremenitev, čim bolj narašča, krivična.
ker zadane skoro enako malega konsumenta kot
velikega, a samo s to razliko, da se malemu člo-
veku tak posredni davek bolj pozna kot pa osta-
lim, ker tvori odstotno znatnejši del njegovega
dohodka kot pri ostalih. Zato prenaša moderna
davčna zakonodaja breme vedno bolj v posredne
davke, kjer se lažje da doseči obremenitev ve-
likih premoženj, ki naj nosijo bremena. Tudi pri
nas bi se dalo še kje drugje kaj dobiti, ne samo
pri neposrednih davkih. Pomislimo samo o begu
kapitala iz naše države. Vse te kapitaliste bi bilo
treba primerno obdavčiti, saj edini lahko plačajo.

Posebej glede trošarine na sladkor je omeniti,
da je lani konzum sladkorja pri nas padel. Zato
lansko povišanje na sladkor, ki so ga morale no-
siti kartelirane tovarne, ni doseglo svojega uspeha
za državno blagajno. Kljub povišani trošarini je
bil lani donos v vsej državi 470 milj. Din, leta
1930 pa 486,5 milj. Din. Kajti vpoštevati je treba,
da se je konzum sladkorja v kampanji 1931-32, ki
traja od 1. sept. 1931 do konca avgusta 1932,
zmanjšal zelo občutno. Produkcija je v tej dobi
znašala 77.670 ton ali skoro 80 milj. kg, kar po-
meni v primerjavi s kampanjo 1930-31 zmanjšanje
za 14%. Istočasno pa so zaloge sladkorja narasle, ker
ni bilo mogoče prodati vse proizvodnje; dosegle
so približno 23 milj. kg. Izvoza sladkorja lani ni
bilo. V tekočem letu nam je računati s še manj-
šim konzumom, ki bo paraliziral povišanje tro-
šarine.

Kaj pomeni nova državna trošarina na po-
trošnjo električne energije, je razvidno iz nasle-
dnjih podatkov. Po podatkih trgovskega ministr-
stva je znašala instalirana energija naših elektrarn
v vsej državi 201.600 kilovatov, produkcija elek-
tričnega toka pa 460 milj. kilovatnih ur. Od tega
odpade skoro 200 milj. ur na Slovenijo, kjer je
električno gospodarstvo najbolj razvito. Nad 40%
vse električne energije se porabi v Sloveniji, ki bo
torej najbolj prizadeta. Posebno se bo poznala
obremenitev pri industrijskem konzumu, ki je tudi
pri nas najznatnejši. Sama elektrokemična indu-
strija porabi letno 200 milj. kilovatnih ur toka.

Glede davka na poslovni promet smo mnenja,
da se naj ta davek pobira tudi drugod tako rigo-
rozno kot pri nas, pa ga ni treba zvišati. To ven-
dar ne gre, da bi naša pokrajina, ki ima 9% vse-
ga prebivalstva v državi, plačevala nad 20% ali
petino vsega tega davka. S povišanjem bodo pri-
zadeti samo vestni davkoplačevalci, dočim bo od-
stotek onih, ki ne plačujejo, ostal isti kot preje.

Znatni dobiček bo imela država pri kova-
nju srebrnega denarja. Sedaj smo dobili srebrni-
kov po zakonu od novembra lani za 450 milj. Din
in je finančni minister prošil za pooblastilo, da
izda še za 550 milj. Din srebrnikov po 50 Din.
Skupni obtok srebrnega denarja ni znaten, po-
misliti moramo n. pr., da ima Nemčija brez škode
za svojo valuto srebrnega denarja že izdanega za
1,6 milijarde mark. Pri nas pa ga bomo imeli po
novem v srebru za 1 milijardo, v niklu pa za 200
milij. Din. V nasprotju z dosedanjimi določili za-
kona se dobiček države pri kovanju srebrnega

Hindenburg ne da vlade iz rok

Ali bo Hitler izigran?

Berlin, 9. avgusta. Politični položaj se je po
zaslugi terorizma Hitlerjevih ljudi v toliko razjas-
nil, da je sedaj čisto gotovo, da narodno-socialisti-
na stranka ne more prevzeti diktature nad državo.
Državljanška vojna, ki bi v tem slučaju nastala
med narodnimi socialisti in demokratičnimi ele-
menti, ki so v večini, bi pomenila konec Nem-
čije. Tudi pametni del Hitlerjevcev je uvidel, da ne
more z glavo skozi zid. Stranka je zato odnehala
v toliko, da ne zahteva vlado v Nemčiji izključno
zase, ampak hoče večino ministrstev in pa Hitlerja
za državnega kanclerja, to se pravi: zahteva od-
ločujočo moč v državi.

Jasno pa se kaže, da vlada kanclerja von Pa-
pena, ki se smatra za predsedniški kabinet, to je
za vlado, ki je postavljena izključno od držav-
nega predsednika Hindenburga, kateremu je edi-
no odgovorna, nikakor ne namerava Hitlerju od-
stopiti državnega kanclerstva, pa tudi ne vseh
tistih mest v ministrstvu, ki bi jih narodni socia-
listi radi. Torej tudi s premočjo Hitlerjeve stranke
v Nemčiji ne bo nič. Vlada odločno demantira
vest, da bi se bila kdaj s Hitlerjem pogajala in
mu kaj obljubljala. Vlada noče žrtvovati ne kan-
clerja von Papena, ne barona Gayla, ne ministra
za zunanje zadeve Neuratha. Kvečjemu bi baron
Gayl odstopil kot notranji minister, bi pa prevzel
drug resor. Če bi pa državni predsednik Hinden-
burg, ki se vrne v sredo 10. t. m. s svojega po-
sestva v Berlin, proti vsemu pričakovanju pristal
na to, da Hitler prevzame državno kanclerstvo, pa
bi moral Hitler priliti veliko vode v svoje vino
ter bi slej ko prej imel v kabinetu največje zaupa-
nje predsednika in odločujoči vpliv vojni minister
von Schleicher, ki je duša sedanje vlade, ne pa
gospod Hitler.

Nastal je torej za Hitlerjevo stranko položaj,
v katerem se mora odločiti ali za to, da se zado-
volji s tolikimi mesti v Hindenburgovi vladi, kolik-
or ji pripada po njeni dejanski številčni moči
v Nemčiji, ali pa, da ostane izven vlade, kar mnogi
Hitlerjevci smatrajo za najbolj pametno, ker menijo,
da bodo Hitlerjevci v vladi samo kompromi-
tirali strankina načela. So seveda tudi vročkrv-
neži, ki menijo, da naj bi se diktatura Hitlerjeve
stranke izsilila z revolucijo. Ta je pa seveda brez
izgleda na uspeh, ker je v Nemčiji najmočnejši
Schleicher s svojim Reichswehrum. Mnogi menijo,
da je vlada von Papena teroristične akte Hitlerjev-
cev po volitvah nalašč tolerirala zato, da lahko
pri pogajanjih za vlado bolj trdo nastopi, ker ima
za seboj veliko večino nemškega naroda, ki je
zaradi tločinstev Hitlerjevih ljudi skrajno ogorčen.

Ako se vse to uresniči — in videti je, da se bo
stvar res tako razvijala — potem bo Hitler s svo-
jo stranko vred od Schleicherja hudo izigran.

Centrum za udeležbo narodnih socialistov v vladi, če se bo spoštovala ustava

Centrum, kojega vrhovni cilj v sedanji poli-
tični borbi je, da preneha teror in da se razmere
ustalijo v duhu demokracije in na strogi ustavni
podlagi, se oficijelno še ni izjavil o svojem stali-
šču pri sedanjih pogajanjih za novo vlado. Ven-
dar pa so njegove glavne smernice v tem pogledu
že dobro znane. Centrum si, kakor vse ostale stranke,
ne želi novih volitev, ker bi položaja nič ne
izpremenile. Nemčija potrebuje z ozirom na se-
danji mednarodni politični položaj zelo močne vla-
de. Levičarska večina v parlamentu ni mogoča,
ker bi se sicer morala centrum in socialna demo-
kracija vezati s komunisti, kar je absolutno nemo-
goče. Zato smatra centrum za najboljši izhod, če
ostane sedanja vlada predsednika Hindenburga, v
to vlado se pa morajo na vsak način pritegniti na-
rodni socialisti, da pokažejo, ali so sposobni prev-
zeti soodgovornost pri vodstvu države. O diktatu-
ri Hitlerja pa absolutno ne more biti govora. Gle-
de osebe von Papena je centrum desinteziran,
čeprav mu ta kancler ni simpatičen. Glavni pogoj
za to, da bi centrum tako vlado s soudeležbo na-
rodno-socialističnih ministrov toleriral, pa pove
»Bamberger Volksblatt«, ki je glasilo voditelja ba-
varske ljudske stranke, prelata Leichta. Ta list pi-

denarja ne bo porabil za odplačilo državnega dol-
ga pri Narodni banki, ampak za tekoče državne
potrebe. Strokovnjaki so cenili, da je imela država
pri prvi partiji kovanega srebra dobička 200 milj.
Din, pri drugi partiji pa je ceniti državni dobiček
(razlika med proizvodnimi stroški in nominalno
vrednostjo) na 250 milj. Din, skupno torej bo imela
država dobička od kovanja srebrnega denarja 450
milij. Din ali skoro pol milijarde.

V časih gospodarske krize je težje apelirati na
žrtve davkoplačevalcev kot v dobrih časih. Ven-
dar so žrtve potrebne. Iskati pa je novih sredstev
pri onih, ki najlažje plačajo. Najtežje obdačbo pre-
nese alkohol; videli smo pa tudi, da vkljub znija-
nju trošarin za vino konzum ni dovolj narasel.
Zato je dana pot, ki vodi k izboljšanju državnih
financ.

Se ena stvar je, na katero moramo opozoriti:
tudi luksuz (v pravem pomenu besede, ne ono, kar
je postalo življenjska potreba) se da še obdavčiti,
posebno v sedanji krizi. Kdor še sedaj zmore de-
nar za zapravljanje, naj prispeva k državnim po-
trebam. P.

še: »Volja ljudstva zahteva čisto jasno, da mora
narodno-socialistična stranka kot najmočnejša stran-
ka parlamenta prevzeti del odgovornosti, ki ji pri-
pada. Ljudstvo noče, da bi se Hitler polastil v Nem-
čiji vlade, ampak da prevzame soodgovornost v
okviru ustave. Centrum nima ne interesa ne želje,
da bi v tako vlado stopil. Bo se pa napravim taki
vladi vedel popolnoma stvarno (z drugimi beseda-
mi: jo bo toleriral), ako bo strogo stala na teme-
lju ustave. Nihče iz bavarske ljudske stranke in
iz centra ne brani Hitlerju, da prevzame soodgo-
vornost, toda obe stranki se bosta najodločneje
protivili vsakemu morebitnemu poizkusu Hitlerja,
da svoj odgovorni položaj izrabi za kršenje ustave.«

Pravilna rešitev položaja je odvisna od centruma

Podobno se je izrazil tudi zmani centrumaški
politik in bivši državni kancler dr. Wirth, ko je
bil na Dunaju pri pogrebu pokojnega dr. Seipla.
Wirth je dejal, da je glavno sedaj v Nemčiji, da
se ohrani moč državnega predsednika. Centrum se
zaveda, da je usoda ustave in pravičen potek poli-
tičnega izvajanja sedaj zopet odvisen od njega.
To vedo tudi ostale stranke, to ve tudi vlada in
državni predsednik Hindenburg. Od odločitve cen-
truma bo vse odvisno. Na vprašanje, ali bo cen-
trum vlado s Hitlerjem samo toleriral, ali pa jo
bo tudi podpiral na ta način, da se z narodno-sociali-
stično stranko sporazume in eventualno tudi sam
s svojimi ministri stopi v vlado, je Wirth odgo-
vil, da se o tem ni še ničesar sklepalo in da se o
tem zaenkrat sploh ne da povedati ničesar pozitiv-
nega. Zaenkrat se zdi, da je velika večina centruma
za to, da stranka ne vstopi v vlado, ampak da za-
vzema v parlamentu napram njej vsakokrat tisto
stališče, ki odgovarja interesu države in strankinim
načelom. Večini se zdi edino oportuno, da se tole-
rira izrecno prezidialna vlada, v kateri bi Hitler
imel samo del njemu pripadajoče odgovornosti.

Hitlerjevci kričijo: Vse ali nič

Večina narodno-socialistične stranke, ki se za-
veda, da se stranka že nagiba k zatonu in da sama
iz lastnih moči ne more doseči, kar želi, je zaradi
rezerviranega stališča vlade zelo ogorčena. »Mi
nočemo,« pravi glavno glasilo stranke »Angriff«,
»nepolitične vlade, ampak zahtevamo, da se nam
prepuusti odločujoči vpliv v tej vladi in ta-
ka pozicija, kakršna ne gre nobeni drugi stranki.
Ce se nam ne bo ugodilo v tem smislu, da pre-
mo v Nemčiji pripade nam, potem bomo napove-
dali vladi boj do konca.«

Vlada grozi z brutalnimi sredstvi proti terorju

Kancler von Papen, ki se je vrnil 8. t. m. v
Berlin, je napovedal za torek, 9. t. m., sejo mini-
strskega sveta. Von Papen je izjavil, da terorja ne
bo več trpel in da ne bo izbiral sredstev, da ga po-
tlači. Govori se, da se bo na današnjem ministr-
skem svetu sklenilo, da se uvedejo specialna sodi-
šča zoper teroriste, ki bodo lahko izrekli tudi
smrtno kazen. Von Papen je celo rekel, da se bo
poslužil, če treba, »brutalnih sredstev«.

Iz te izjave kanclerja sklepajo, da hoče vlada,
ki je dozdaj terorizem več ali manj tolerirala, po-
kazati narodnim socialistom pest, da bi postali
mehkejši. Pravijo, da Hindenburg absolutno od-
klanja Hitlerja kot državnega kanclerja in da jim
tudi ne bo žrtvoval ne Papena, ne Gayla ne Neu-
ratha, ampak da jim je pripravljen dati tri, kveč-
jemu štiri resore.

Stvar se bo odločila v par dneh. Odločilni raz-

govori med državnim predsednikom Hindenburgom
in voditeljem narodnih socialistov Hitlerjem
se začno v sredo, 10. t. m.

Hitlerjevci nadaljujejo z atentati

Bratislava, 9. avgusta. tg. V majhni vasi Pip-
per pri Gürlitzu so preteklo noč narodni socialisti
brez besede ustrelili 51 letnega delavca, pristaša
Reichsbannerja Hofmanna, očeta štirih nepreskrb-
ljenih otrok. V Reichenbachu v Šleziji pa se je
ponesrečil narodni socialist, ki je vrgel ročno grana-
to proti socialno-demokratskemu uredniku, pa
je granata eksplodirala prehitro in ubila njega sa-
mega. V industrijskih krajih gornje Šlezije je bilo
danes več napadov z ročnimi granatami. V Gleiwitzu
je bila poškodovana hiša nekega komunistič-
nega občinskega svetnika, v Hindenburgu je bila
poškodovana neka židovska trgovina in urad me-
narodne delavske pomoči, v Hirschbergu pa mest-
ni društveni dom. V Stettinu je bila vržena bomba
v založništvo social-demokratskega lista »Volks-
bote«. Razbite so bile vse šipe založništva in šipe
na sosednjih hišah. To je bil že drugi atentat na
ta list.

Berlin, 9. avg. ž. »Berliner Tageblatt« javlja
iz Kölna, da je policija včeraj izvršila hišne pre-
iskave pri nekaterih trgovcih z orožjem in zaple-
nila pri tem 600 revolverjev in nekoliko tisoč ostrih
nabojev, katere količine orožja niso bile oblastvom
javljene, kakor to predpisuje zakon. Orožje je bilo
vhitotapljeno iz Belgije. List trdi, da je bilo to
orožje pripravljeno za narodno-socialistične bojne
organizacije.

Uvedba izjemnih sodišč

Berlin, 9. avgusta. tg. Danes opoldne se je
sestal nemški državni kabinet, ki se ves čas po-
svetuje o potrebnih zasilnih naredbah proti poli-
tičnemu terorju. Ministrski svet ni zbran polno-
številno, ker se vojni minister general Schleicher
udeležuje pomorskih manevrov in bo dospel v
Berlin šele proti večeru. Kabinetu sta bila pred-
ložena načrta za 2 zasilni naredbi: glede uvedbe
izjemnih sodišč in glede poostre kazenskih dolo-
leb. Izjemna sodišča bi se imela postaviti povsod
v državi tam, kjer se terorski akti ponavljajo po-
gosteje. Organizacija teh izjemnih sodišč je mišljena
tako, da bodo ta sodišča odločala v hitrem po-
stopku brez preiskave in brez posvetovanja. Do-
voljeno bo samo sredstvo revizije. Ta naredba o
izjemnih sodiščih se bo morda razglasila že nočoj.
Naredba o poostritvi kazenskih določb pa se bo
izdala šele potem, ko se vrne državni predsednik
iz Neudecka. Ta naredba grozi s smrtno kaznijo za
teroristične akte, tudi če pri tem ni bilo smrtnih
žrtve, dalje pri vstaji in veleizdaji. Smrtna kazen
grozi tudi onim, ki pri zarotniških zbiranjih ne-
dovoljeno nosijo orožje.

Med tem pa postopa policija v vzhodni Pru-
siji ostreje. Nenadno je izvršila razne hišne pre-
iskave in zaplenila strelno in drugo orožje, njih
lastnike pa prijel. Ne samo iz vzhodne Prusije,
temveč tudi iz Pomerjanskega in Braniborskega pri-
hajajo vesti o zbiranju narodno-socialističnih na-
padnih oddelkov. Berlinski policijski predsednik
je zato odredil, da so v Berlinu v okolici vladnih
poslopij policijski stražniki bili oboroženi s kara-
binkami. To odredbo pa so potem kmalu ukinili.

Predsednik republike Hindenburg bo dospel
v Berlin jutri zjutraj in takoj sprejel državnega
kanclerja, ki mu bo poročal o svojih namerah gle-
de izprememb v vladi in ga prosil za pooblastilo,
da sme začeti pogajanja z osebnostmi, ki bi prišle
pri tem v poštev.

Maneuver Amerike z brisanjem dolgov

Kaj tiči v ozadju Borahove akcije

London, 9. avg. ž. V tukajšnjih političnih kro-
gih zasledujejo z velikim zanimanjem akcijo sena-
torja Boraha za svetovno gospodarsko konferenco.
Smatra se, da je ta njegova akcija spreten mane-
ver, da se omogoči ameriški vladi prevzeti inia-
tivo za revizijo, oziroma likvidacijo vojnih dolgov.
Še pred nekaj tedni bi bila ta akcija padla na zelo
neugodna tla in bi bila izvala vihar ogorčenja v
ameriškem kongresu in v javnosti. Ker pa je Bo-
rah, bivši najgorečnejši nasprotnik revizije vojnih
dolgov, postal nenadoma zagovornik ne samo re-
vizije, ampak celo brisanja vojnih zahtev, bo sedaj
ameriški kongres moral opustiti svoje stališče v
tem vprašanju, kar bo dalo vladi možnost rešiti
vprašanje vojnih dolgov na način, kakor so bivši
zavezniki v Evropi rešili vprašanje nemških re-
paracij.

V New Portu zboruje pravkar ameriški odbor
za mednarodno sodelovanje. V tem odboru dela
več senatorjev, finančnih magnatov in znanih poli-
tičnih in kulturnih delavcev. Senator Borah, ne-
umoren v svoji novi vlogi borilca za brisanje voj-
nih dolgov, je izkoristil tudi to priliko, da popu-
larizira svojo tezo, naj vprašanje vojnih dolgov re-
ši svetovna gospodarska konferenca in sicer tako,
da se to vprašanje, ki bi bilo po prejšnji volji ame-
riške vlade izključeno, vendar stavi na dnevni red.
Senator Borah je poslal omenjenemu odboru za

mednarodno sodelovanje brzojavko, v kateri po-
udarja, da sedaj niso več na mestu moratoriji, ka-
teri ne prinašajo nobenih uspehov. Prav tako ma-
lo uspehov bi prinesla revizija mednarodnih ob-
vez, izvršena na podlagi plačilne kapacitete posa-
meznih držav. Prvi kakor drugi korak in vsaka
tretja kombinacija, ki bi bazirala na tem, ne more
oživeti mednarodne trgovine. Danes je treba edi-
no resno misliti na splošno gospodarsko obnovo,
kar se bo doseglo če se bo delalo po programu,
ki bi se pečal z vsemi povojnimi problemi. Treba
je torej rešiti istočasno vprašanje vojnih dolgov,
reparacij in razorožitve in stabilizirati vrednost
srebra za trgovino z vzhodom. Z drugimi beseda-
mi: Revizija ali brisanje vojnih dolgov je samo
del velikega programa splošne obnove, ki bo dal
Združenim državam garancije, da bo dobila name-
sto vojnih zahtev, katerih se odreče, druga korist-
na nadomestila.

Nov bolgarski poslanik v Beogradu

Beograd, 9. avgusta. l. Iz krogov zunanega
ministrstva poročajo, da bo v najkrajšem času
imenovan nov bolgarski poslanik na našem dvoru.
Govorijo, da je bolgarska vlada prošla za agre-
mente za dosedanjega bolgarskega poslanika v
Bukareštu Kseni-Ivanov, ki je eden najodličnejših
diplomatov sodobne Bolgarije

Regulativne hranilnice

V našem denarstvu igrajo odlično vlogo regulativne hranilnice, ki so tudi najstarejši denarni zavodi na našem ozemlju, če izvzamemo zasebne banke, ki pa še niso imele toliko značaja bank. Vseskozi do svetovne vojne se je poslovanje regulativnih hranilnic gibalo v mejah, ki so bile danes s skoro stoletno tradicijo. Dokler niso prišle zadruge, so bile regulativne hranilnice najvažnejša skupina denarstva. Z velikim razvojem zadrugištva je sicer regulativnim hranilnicam bilo mnogo odvzeto, toda vkljub vsemu niso izgubile vodilnega položaja v mestnem kreditnem gospodarstvu. Tudi zlasti po vojni nastajajoče banke niso odvzele regulativnim hranilnicam njih važnih funkcij, ker je bil bančni kredit bolj špekulativnega značaja. Regulativne hranilnice same pa so se začele modernizirati in skušale tekmovali v inflacijskih letih po svetovni vojni z bankami, katerim so sledile tudi nekatere velike zadruge, ki so postajale vedno bolj banke, ne samo po činu svojega poslovanja, po veličini kapitala, s katerimi so delale, ampak že celo po duhu, ki je bil odločen za njih poslovanje, odnosno so šle proč od pravil.

Danes so zbrale zadruge največ narodnih kapitalov, katerim pa sledi takoj regulativne hranilnice. Skoro eno milijardo in četrto Din so zbrale hranilnih vlog na knjižice in tekoče račune, slednje so uvedle šele po vojni. Zato je treba tudi paziti, kako regulativne hranilnice upravljajo ta naš denar, ki je plod težkega dela desetstisočev našega mestnega in kmetskega prebivalstva. Zlasti je treba zahtevati od regulativnih hranilnic, da se zavedajo, kako veliko odgovornost nosijo pred vlagatelji, saj imajo privilegije, garancije, ki jih drugi denarni zavodi nimajo in da jih zato govorijo vrste vlagateljev favorizirajo. Zlasti je treba paziti na dobro vodstvo v našem denarstvu sedaj, ko preživljamo tako težke čase in se kaj lahko delajo neupravičene sodbe o naši denarni organizaciji.

Kakor pri ostalih panogah gospodarstva je zahtevati čim večje kontrole javnosti nad poslovanjem denarnih zavodov. Najbolj je še izvedena kontrola pri naših zadrukah z neomejeno zavezo, kjer je zaradi načina poslovanja mogoča kontrola, katero izvršujejo tudi še zadružne zveze kot uradni revizijski organi. Pri bankah so odločilni upravni sveti in interesi delničarjev. Na drugi strani pa postaja zakonodaja za denarstvo vedno bolj odločilen faktor, ker je naravno dano stremenje, da naj država sodočljuje v gospodarstvu, zlasti tedaj, če gre za ureditev socialnih razmer, pri katerih ima naravno kapital svoje kapitalistične zabobirne cilje: Cim večji dobiček.

Pri regulativnih hranilnicah služijo čisti dobički predvsem za okrepitev rezervnih skladov, kar je razumljivo. Sicer njih poslovna politika ni vodena po izključni želji do dobička, čeprav je to gotovo cilj vsakega pridobitnega podjetja, med katere spadajo tudi regulativne hranilnice. Odločilni so pa tudi drugi vplivi, katerih kvarnost je pokazala povojna praksa v poslovanju regulativnih hranilnic. To so bili predvsem politični vplivi, ki so sli včasih odločno predaleč. Javni denar, ki je bil zbran v regulativnih hranilnicah, gotovo ni šel za cilje, ki so jih včasih postavile uprave regulativnih hranilnic. Kdor upravlja javni denar, se mora zavedati svoje velike moralne in materialne odgovornosti. O moralni odgovornosti se da govoriti, toda brez sredstev za preprečenje in kazni moral na odgovornost kaj malo zaleže v

današnjih časih, ko so moralna čuvstva v gospodarskem življenju zelo neznanja količina. Zato bi bilo treba pri ureditvi poslovanja regulativnih hranilnic podati take zakonske smernice, ki bi določale tudi materialno odgovornost za voditelje denarnih zavodov.

Kontrola nad poslovanjem regulativnih hranilnic bi morala biti vodena po gospodarskih načelih z ozirom na javne interese, katere pa je treba prav razumeti. Seveda nadzorstvena oblast ne sme iti tako daleč, da bi silila regulativne hranilnice v transakcije, ki so nasprotni duhu in besedi pravil in regulativa. Nadzorstvene oblasti morajo skrbeti za izvrševanje predpisov, ne pa da navajajo zavode v transakcije, katerih dobičkanost je škodljiva ali pa celo protivna narodnim gospodarskim načelom. To povdarjamo za to, da se ne bi mogoče kdaj kaj takega pripetilo.

Ta splošna razmotrivanja so nam prišla v pero zaradi vesti, da namerava Mestna hranilnica ljubljanska predložiti ljubljanskemu občinskemu svetu izpremembo pravil za svoje poslovanje. Ker je mestna hranilnica naša največja regulativna hranilnica in obenem eden največjih denarnih zavodov, ne samo v Ljubljani, ampak v vsej državi, bodo gotovo njena izpremenjena pravila merodajna tudi za druge regulativne hranilnice. Zato opozarjamo na potrebo, ki so se pokazale v poslovanju naših regulativnih hranilnic.

Predvsem se je pokazala za neumestno praksa kupovanja delnic kreditnih in industrijskih podjetij. Nakup takih delnic ne odgovarja bistvu naložb regulativnih hranilnic. Poleg tega pa so imele nekatere regulativne hranilnice že slabe izkušnje s prevzemom delnic. Zato naj tu nadzorstvena oblast postopa rigorozno, izjeme naj ne bodo dovoljene. Predlogi, ki jih je naš list objavil posebno glede statuta mestne hranilnice ljubljanske, imajo namen izločiti vse škodljive vplive iz vodstva poslov in postaviti poslovanje na novo podlago. Zdi se nam pa potrebno povdariti, da je vprašanje regulativnih hranilnic sedaj zelo aktualno. Dobre strani poslovnega načina so razvidne v dobrih gospodarskih časih, slabe pa prihajajo na dan v krizah.

Sploh je koristno, če se določijo prava navodila za aktivne posle regulativnih hranilnic. Cim prej šne ureditve čaka vprašanje naložb pri drugih denarnih zavodih. Tudi tu imajo regulativne hranilnice slabe izkušnje, ki so jih stale milijone iz rezervnih skladov in dobičkov. Ne zadostuje samo običajno vodstvo poslov, biti je treba še oprezniji, ker gre za upravo javnega denarja. Tudi glede kreditiranja dolžnikov bo treba uvesti polagoma drugačno prakso. Vsak posojilodajalec bo moral vedeti, kako nevarno so veliki dolžniki, katerih breme postane preveliko in končno padejo v breme posojilodajalca, ki mora še doplačevati, če hoče vzdržati podjetje in dobiti kaj posojila nazaj. Nismo načelno proti industrijskemu kreditu, toda zanj naj bodo banke, ne pa regulativne hranilnice.

Končno še par besed o največjem dolžniku regulativnih hranilnic: njih garantih. To so predvsem mestne občine. V zadnjih časih sicer v podeljevanju komunalnega kredita predstavlja resnega konkurenta Državna hipotekarna banka, vendar so reg. hranilnice še vedno važni kreditni viri za banovino in občino. V tem razmerju dolžnikov to reg. hranilnic bi bilo treba postaviti natančne norme, ki bi preprečevale kakršnekoli slabe posledice zadolžitve samouprav pri reg. hranilnicah.

Pogoji za odpis zemljiškega davka

Belgrad, 9. avgusta. AA. V zadnjem času so se pojavile razne elementarne nesreče, kakor toča in rastlinske bolezni, ki prizadevajo posevkom veliko škodo. Glede na to se opozarjajo kmetje (davčni obvezanci), da lahko dobe za vsjo škodo, ki jo trpe od elementarne nesreče, po čl. 12 zak. o neposrednih davkih, odpis zemljiškega davka v razmerju s škodo, če je na žetvi več škode kakor četrtina.

Pogoji za dosego odpisa zemljiškega davka zaradi elementarne nesreče so navedeni v uredbi o odpisu davka zaradi elementarne nesreče štev. 137.065 z dne 29. oktobra 1928. Po tej uredbi imajo davčni obvezanci pravico do odpisa davka zaradi elementarne nesreče tedaj, če trpe škodo:

1. od ognja, vode, toče, poljskih miši, kobilic, in kadar je škoda prizadejana bodisi samo nekatere parcele zemljišča ali pa cele kraje.
2. od mraza, viharjev, orkanov, velike suše, hroščev, rastlinskega raka, mrčesa in drugih zajedavk ter vobče rastlinskih bolezni, toda samo tedaj, če je škoda prizadejana ne samo posameznim parcelam, nego celemu kraju.

Da se davčnim obvezancem preceni škoda in odpise zemljiški davek v razmerju s škodo, mora vsak davčni obvezanec predložiti posebno pismeno prijavo, in sicer v tistih občinah, kjer je katastracija že izvršena, pristojni katastrski upravi, v onih občinah, kjer še ni, pa pristojni davčni upravi.

Prijava mora obsežati ime občine, število parcel, ki so trpele škodo, vrsto posevka, vrsto poškodovanega posevka, velikost škode, dan, kdaj se je škoda zgodila, in rodbinsko in krstno ime prijavnika.

Prijava ni podvržena nikaki taksi. Če je elementarno škodo napravil mraz, vihar, orkan, velika suša, hrošči, zajedavke in rastlinske bolezni, lahko pismeno prijavo predlože davčni obvezanci vsak zase, ali pa skupaj; lahko pa jo predloži tudi občinska oblast sama z navedbo gori-omenjenih podatkov.

Če ima davčni obvezanec zemljišča v več občinah, v katerih je doživel elementarno škodo, mora predložiti pismeno prijavo za vsako občino posebej. Rok za predložitev pismenih prijav je za škodo, ki jo poljedelci trpi od ognja, toče, poljskih miši, rastlinskih uši, kobilic, viharja, orkana, hroščev in zajedavk, največ 8 dni po opaženi škodi, za škodo od povodnj 8 dni, računajoč od tistega dne, ko je bilo najvišje vodno stanje, za škodo od velike suše pa 15 dni pred začetkom žetve.

V primerih, kjer je potrebna posebno velika obzirnost, se smejo prijave poslati in sprejemati tudi po poteku teh rokov, če so dostavljene v takem času, da se da še ugotoviti velikost škode.

Velikost škode dožene na kraju nesreče komisija, ki ji predseduje uradni katastrski odnosno davčne uprave, kadar pa se škoda zgodi med žetvijo ali tik pred njo, je pooblaščen občinska oblast, da škodo takoj prijavi pristojni katastrski odnosno davčni oblasti. Občinska oblast ima pravico, da takoj sama v navzočnosti dveh članov občinske uprave ugotovi z zapisnikom provizorno na licu mesta velikost škode, prizadejane vsaki parceli. V takih primerih bo tak zapisnik služil kot

temelj za odpis davkov, če iz kakršnega razloga državna komisija ne bi mogla pravočasno priti, da sama na licu mesta ugotovi velikost škode.

Prijave, poslane sreskim načelstvom in vsem drugim oblastvom razen davčnim in katastrskim upravam, ne pridejo v poštev pri odpisu davka.

Prof. Piccard se ni dvignil

Curih, 9. avg. tg. Profesor Piccard je moral svoj polet odgoditi, ker se je pokazalo, da razni aparati ne funkcionirajo brezhibno.

Vajda Voevod odstopi

Bukarešt, 9. avg. tg. Vlada Vajde Voevoda bo jutri popoldne po sestavi parlamentarnih odmorov demisionirala, ker bo s tem končala svoj mandat kot volilna vlada. Kralj bo takoj potem začel razgovore za sestavo nove vlade. Zunanji minister bo Titulescu, kabinet pa bo sestavljen že v četrtek.

Pritisk na Bolivijo

Newyork, 9. avg. tg. Odbor nevrčnih držav, ki je pred kratkim poslal vladama Bolivije in Paragvaja noto, da ne bo priznal nobenih nasilnih sprememb na ozemlju Gran Chaco, je poslal novo noto Boliviji, da ustavi sovražnosti najpozneje do srede jutraj. Odbor je dobil namreč poročilo paragvajske vlade, da so bolivijske čete zopet zavzele utrdbo Lopez, kar pa Bolivija zanika.

Rusija se čedalje bolj zapira

Varšava, 9. avgusta. tg. S poljsko-ruske meje se poročča, da sovjetske oblasti izpraznjuje mejni pas v širini 20 km. Tako zažigajo vsa poslopja, ki niso potrebna za mejne straže. S tem nameravajo preprečiti številne pobege čez mejo. Na Poljskem se smatra, da se ta nova odredba sovjetskih oblasti lahko tolmači s tem, da vlada sedaj v Rusiji glede notranje politike posebno velika napetost, o čemer se čujejo najrazličnejše senzacionalne govorice.

Vesti z olimpijade

Los Angeles, 9. avgusta. AA. Včeraj sta se vršili waterpolojski tekmi med Nemčijo in Brazilijo in tekma v hokeju med Japonsko in USA. Nemčija je zmagala nad Brazilijo 7:3, Japonska pa je premagala USA 9:2.

Waterpolojska tekma med Madžarsko in Japonsko se je končala z gladko zmago madžarskega moštva, ki je osemnajstkrat streslo japonsko mrežo.

Pri plavanju na 100 metrov je zmagala zastopnica USA Ellen Madison, ki je že prej postavila deset rekordov v plavanju. Ellen Madison je prispela za samo 61 cm prej na cilj kakor zastopnica Holandije.

Los Angeles, 9. avgusta. AA. Pri umetnem skakanju s trampulina je dosegel prvo mesto American Galitsin s 161 točkami.

Schleicher proti Hitlerju

Smrtna kazen za politične atentate - Podaljšanje polit. premirja

Berlin, 9. avgusta. tg. Zvečer je bila objavljena zasilna naredba, s katero se grozi za politična nasilstva z najhujšimi kaznimi. Za najresnejše primere je določena smrtna kazen. Vsak, kdor bi brez premisleka v strastnem političnem boju iz jeze in sovraštva napadel svojega nasprotnika in ga ubil, ali pa ubil policijskega stražnika ali vojaka, se kaznuje s smrtjo. Tudi požigi se kaznujejo s smrtjo. S težko ječo pa se bodo v bodoče kaznovala druga nasilstva, za katero se sedaj veljale le maj-

hne kazni. Izjemna sodišča bodo poslovala po posebnem postopku. Sodbe bodo izvršene takoj ob razglasitvi.

Vlada je izdala k temu komentar, ki pravi, da bi bila amnestija politične kazni v največjem nasprotju z novo naredbo, ki hoče politična nasilstva pobijati brez usmiljenja. Dalje je vlada tudi odredila, da ostanejo predpisi državnega predsednika za notranji mir z dne 29. julija v veljavi tudi za čas od 12. do 31. avgusta.

G. Rape o g. Barletu

Belgrad, 9. avgusta. 1. Narodna skupščina se je danes popoldne sestala k redni seji. Predno je prešla k dnevnemu redu, je poslušala poročilo verifikacijskega odbora o ostavki dr. Šibenika in župnika Janka Barleta. Verifikacijski odbor je poročal, da sprejme ostavko omenjenih poslancev. K ostavki župnika Barleta se je javil poslanec dr. Stanko Rape, ki je imel sledeči govor:

»Gospodje narodni poslanci! Čast mi je v ime svojih kolegov senatorjev in narodnih poslancev iz dravske banovine izjaviti k poročilu verifikacijskega odbora sledeče: Ker je nemogoče, da formalno odločujemo proti poročilu verifikacijskega odbora glede ostavke našega tovariša Barleta, izjavljamo, da hočemo glasovati za to, da se njegova ostavka sprejme, toda prosim, naj mi bo dovoljeno, da povem preje gospodom narodnim poslancem, kako je prišlo do te ostavke.

Odkar je naš narod začel politično življenje, so vedno sodelovali, celo večkrat stali na čelu političnega življenja v Sloveniji katoliški duhovniki. Vso to dolgo dobo se nikoli ni pojavilo vprašanje, ali je to v skladu s svetim poklicem, ki ga vršijo duhovniki, ampak se je od strani cerkvenih oblasti gledalo samo na to, da politično delovanje kolikor mogoče podpirajo in akreditirajo med narodom. Dobro se še spominjam časov v stari Avstriji, ko je lahko katoliški duhovnik neovirano delal za črno-rumeno zastavo, pa tudi v osvobojeni domovini imamo nešteto primerov, da cerkvena oblast nikdar ni preprečevala svojim duhovnikom, udeleževati se političnega dela in tvoriti najodličnejši in najglavnejši del politične stranke. Šele sedaj, ko se je začelo čutiti, da bi lahko duhovniki pripadali strankam, ki niso samo verske in plemenske, ampak da obstojajo lahko tudi narodno orientirani duhovniki, ki to odkrito priznavajo, da želijo sodelovati s vsemi državljani, ki hočejo dobro državi in narodu in ki zaradi tega želijo stopiti v vrste svojih prejšnjih političnih nasprotnikov, šele sedaj, gospodje narodni poslanci, se je naenkrat odprlo vprašanje, ali more to cerkvena oblast odobriti ali ne. V času, ko so bile razpuščene politične stranke in ko se je ustvarila nacionalna fronta, je vstopilo v naše vrste tudi duhovništvo, med njimi kot najmočnejša osebnost naš tovariš Barle. Odkrito, iskreno in pošteno, kakor je vedno bil, je prosil pristojno cerkveno oblast, da mu dovoli kandidaturu za delo v parlamentu, in cerkvena oblast mu je to po daljšem oklevanju tudi dovolila. Ves srečen, da je prišlo do sporazuma, je nekoč vzkliknil: »Poglejte, bratje, moje sivo glavo. Dolej sem služil Bogu in samo Bogu, toda sedaj na koncu svojega življenja sem začutil, da bi ne mogel v miru umreti, ne da bi dal svojemu narodu vse, kar mu lahko še dam. Svojo ljubezen, svoje znanje in svoje izkustvo, katero sem nabral v dolgi dobi svojega življenja, vse to moram sedaj prinesiti v korist našega naroda, in ravno iz teh razlogov sodelujem danes z vsemi ljudmi, ki ljubijo svojega kralja in svojo državo.« Krasno je bilo njegovo navdušenje in krasna je bila njegova ljubezen za to našo zemljo, to ste lahko sami razbrali iz njegovih govorov za časa adrese debate in v poznejših razpravah v prostorih te narodne skupščine.

Med tem ko je delal in širil ljubezen, so njegovi sovražniki z vsemi sredstvi skušali moralno rušiti. Njegova cerkev, kjer je bil župnik, je bila čestokrat pokrita z letaki, v katerih so ga nazivali odpadnika katoliške Cerkve, izdajalca slovenskega naroda in njegove samostojnosti, janičarja itd. Toda on je vse to dobro vedel, je kljub temu pridigoval ljubezen in sloge ter klical na borbo za državo in narod. Kot njegov tovariš sem večkrat prepoval z njim njegov volivni okraj, spremljal sem ga na njegovih zborovanjih in bil sem priča njegovega pravičnega in požrtvovalnega dela. Prišlo je tudi do nesrečnega dogodka v Senčurju, kjer je imel veliko politično zborovanje, ko so ga med njegovim govorom začeli napadati s kamenjem. Mesto da bi se bil ustrašil, je tedaj vzkliknil: »Bratje, prišel sem k vam, da pred vami položim račun o svojem delu kot vaš poslanec. Pripravljen sem, da to delo tudi nadaljujem, toda vi me sedaj poslušajte in šele, ko boste prišli do prepričanja, da ne delam pravilno, potem me ubijte.« Šel je na Golgato, čeprav je bil samo kratko dobo poslanec. Najhuje pa je čutil udarec od strani cerkvene oblasti, katera mu je kandidaturu sicer odo-

brila in ki se je na koncu koncev odločila, poslužiti se vseh sredstev, ki so ji na razpolago, da ga odstrani, čeprav bi imela dolžnost, da isto napravi v prvi vrsti z onimi, ki so namesto ljubezni sejali med narodom preprič in strankarstvo. Dočim so od Barleta zahtevali, da poda ostavko in da zapusti politično polje zato, ker je pridigoval ljubezen in delo za državo in kralja, niso v ničemer preprečevali one, ki so zastupilevali razpoložene med narodom in ki so vzklikali: »Živela republika!«, v katerih prisotnosti se je brez njihovega protesta lahko vzklikalo: »Dol s kraljem!« in »Dol Jugoslavija!«.

Ko je vse to doživel, je prišel k meni in mi pokazal pismo cerkvene oblasti, ter me obvestil, da je sklenil podati ostavko na svoj mandat. Prosil sem ga, naj tega nikar ne napravi. Isto so storili tudi ostali moji tovariši, toda župnik Barle je ostal neomajno pri svojem sklepu.

Gospodje narodni poslanci, naj mi bo dovoljeno, da javno tu pred pričami ugotovim, da je naš tovariš Barle podal ostavko radi tega, ker je cerkvena oblast proti njemu uporabljala sredstva, katerih ni nikdar uporabljala proti duhovnikom, pripadnikom in celo voditeljem političnih strank, ampak je to prvič napravila pri tovarišu Barletu, ki je hotel svoj narod pripeljati do soglasnosti, enodušnosti in ki je hotel pomagati državi v današnjih težkih časih. Sprejemmo, gospodje, sklep verifikacijskega odbora in njegovo ostavko, ker je sam tako hotel. Toda naj bo uverjen, da smo vsi njegovi kolegi revoltirani s postopanjem cerkvenih oblasti in da smo pripravljeni, da ga v njegovem nadaljnjem delu, ki ga ne bo prekinil v korist kralju in državi, podpiramo z vsemi svojimi silami.

Potem je narodna skupščina sprejela demisijo, po kateri je prišla na dnevni red razprava o zakonskem predlogu o kovanju novih 50dinarskih srebrnikov in o zakonskem predlogu o davku na poslovni promet. Po daljši debati je narodna skupščina ob predloga sprejela. Proti je glasovalo 17 poslancev.

Senat je zboroval danes popoldne in postavil na dnevni red zakonski predlog o obmejnih četah.

Pojasnila prodajalcem tobaka

Belgrad, 9. avgusta. AA. Glede na neenotno tolmačenje besedila čl. 8 odstavka 2 zakona o drž. monopolih s strani nekaterih občin in na podlagi čl. 6—10 zakona o organizaciji finančne uprave je dal finančni minister to-le pojasnilo:

Po čl. 8 odst. 2 zakona o drž. monopolih prodajalci tobaka na drobno ne plačajo samoupravne takse na maloprodajalske tablice, ki jih je izdala monopolna uprava.

Zato občinska telesa nimajo pravice ne predpisati ne pobirati občinsko takso na maloprodajalske tablice, ker ne gre te tablice tretirati kot označbe za trdvice v zmislu določil trgovskega zakona — tem manj, ker so maloprodajalci oproščeni ne samo samoupravnih, nego tudi državnih taks na vse monopolne predmete, in so zato po omenjenih zakonskih določilih oproščeni tudi občinskih dajatev na te tablice.

Čeprav te tablice res služijo kot neka označba trdvice, se vendarle ne smejo obremeniti z nikakimi državnimi davki.

To pojasnilo pošlje finančni minister vsem kr. banknim upravam, ki bodo poskrbele, da se bodo obične po njem ravnale.

Zelezna.nesreča na Moravskem

Praga, 9. avgusta. tg. Na železniški progi Nove mesto—Vadovice na Moravskem sta trčila tovorni vlak in osebni vlak. Ena ženska je bila ubita, 4 potniki so bili hudo, 10 pa lahko ranjenih.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno in toplo.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno jasno, oblačnost se večja, toplo in stalno vreme.

ZAHVALA

OB NENADOMESTLJIVI IZGUBI NASE LJUBLJENE

ANE

SE VSEM, KI SO NAM KAKORKOLI, BODISI PISMENO ALI USTNO, IZKAZALI SVOJE SOČUTJE, NAJISKRENEJŠE ZAHVALJUJEMO. POSEBNO PA SE MORAMO ZAHVALITI VSEM ONIM, KI SO NASO LJUBLJENO OBŠLILI Z OBILICO CVETJA IN VENCEV TER JI S TEM V OBILNI MERI IZPOLNILI NJENO ZADNJO ŽELJO, PRAV TAKO PA TUDI VSEM, KI SO JO SPREMILI NA NJENI ZADNJI POTI. ZLASTI SE ZAHVALJUJEMO Č. G. DR. P. ROMANU TOMINCU ZA IZREDNO SKRB, KI JO JE POSVETIL NASI ANI, DA JE VSA UDANA IN POTOLAŽENA MIRNO IN LAHKO ZAPUSTILA TO DOLINO SOLZ, DALJE G. DR. PRODANU, KI JE POLEG SVOJE VEŠČE ZDRAVNIŠKE POMOČI POKAZAL TUDI SVOJE TOPLO ČLOVEŠKO SRCE IN SE G. DR. SPORNU, KI GA JE V ZDRAVNIŠKIH DOLŽNOSTIH VESTNO IN NADVSE LJEBEZNIVO NADOMESTOVAL. NASI ISKRENA ZAHVALA TUDI GG. PEVCEM IN SPLOH VSEM, KI SO SE PRI TEJ PRILIKI KAKORKOLI SPOMNILI NASE BLAGOPOKOJNICE. — VSEM BOG POVRNI!

LJUBLJANA, DNE 9. AVGUSTA 1932.

RODBINA MESARJEVA

Ljubljana

Kaj bo danes?

Kino Kodeljevo igra ob pol 9 na prostem film »Marijana«.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 25 in dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41.

Znižali smo cene vsem oblačilom Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

○ Osmo obletnica † Mihe Moškerca. Ob osmi obletnici smrti g. Mihe Moškerca bo v četrtek ob pol 7 sveta maša pri očetih frančiškanih. Delavstva, pridi in moli za svojega organizatorja in klicarja boljše prihodnosti!

○ Trgovine bodo v ponedeljek 15. t. m. na praznik Marijinega Vnebovzeta ves dan zaprte. — Združene trgovcev Ljubljana.

○ Prvi obrisi otročje igrišča nastajajo v Tivoliju. Za železnico, med nekdanjim kinom Tivoli in Lattermanovim dvorom kakih deset delavcev mestne vrtnarje ter nekoliko voznikov kopije ter prevaža travnatne ruše in prst na kupe. Ves trikot, kjer so nekaj imeli svoj prostor razni cirkusi, menažerije, vrtljaki in podobna roba, je zasajen z malimi količk, ki radovednežu pojasnjujejo bodoče gredice, zelene nasade in steze. To bo pravi otroški raj, določen samo za otroke. Otroci bodo gotovo veseli prijetne pridobitve, Tivolski park sam pa bo z ureditvijo tega prostora zopet bližje svoji končni dograditvi.

○ Gajeva ulica bodo uredili. Sedanja ozka Gajeva ulica bo morda še letos postala lepa široka ulica. Šele tedaj bodo vse stavbe, ki so zadnja leta nastale v njej, prišle prav do svojega izraza. Poročali smo že, da so te dni pričeli odvažati iz Gajeve ulice tam nakupičene kupe granitnih kock. Tako bodo ulico popolnoma spraznili ter jo potem zregulirali. Kakor smo zvedeli, bodo najbrž že letos pričeli graditi ob Gajevi ulici novo palačo Trboveljske premožkopne družbe.

○ Dar za slepe. Tenorist kr. opere g. Leopold Kováč je zapel v veseli družbi dve pesmi, za kar se mu je hvaležno omizje zahvalilo s tem, da je zbralo za najbednejše, slepe 135 Din. Iskreno se zahvaljujemo prijetnemu pevcu! — Društvo slepih.

○ Mesto venea na grob pokojnega ravnatelja g. Delacorde Ivana, so darovali komisar in uradništvo Trgovskega bolniškega in podpornega društva, znesek 200 Din v dar Osrednji protituberkulozni ligi.

○ Pruski most je za vozni promet že nekaj dni zaprt. Zadnjič bi se bila na mostu skoraj zgodila večja nesreča, ko se je nekemu konju pod kopili vrila mostnica, katerih je na mostu že precej preperelih. Zato so zdaj most zgradili, da je začasno odprt le pešcem. Z mosta so pobrali že vse mostnice, ki jih bodo morali vse izmenjati. Najbolje bi seveda bilo, ko bi cel lesen most podliti ter tam zgradili dostojen železobetonski most, kakor so jih zgradili lanske leto že toliko po vsem mestu. Eden ali drugi izmed njih je bil seveda veliko manj potreben, kakor je v resnici potreben na Prulah.

○ Prenagljen alarm. Po ljubljanskih ulicah je včeraj okoli 4 popoldne odhitel gasilski orodni avto v Metelkovo ulico. Res so bili poklicni gasilci alarmirani, češ, da gori v Metelkovi ulici, vendar je bil ta alarm prežgoden. Vnel se je namreč samo sod katrana v Šiškovih industriji v Metelkovi ulici, vendar pa so domači sami pogasili ta ogenj. Gasilce pa je eden sosedov v prvem strahu poklical po nepotrebnem.

○ Jeza škoduje. Blizu ribnika v Zgornji Šiški je zaspal po popivanju neki 20letni mladenič. Paglavci so ga opazili in so si zmislili z njim prav pobalinsko šalo. Politi so ga namreč z vodo, tako da se je pijani mladenič naenkrat neprosto voljno zbudil ter se raztogotil. Paglavci pa so bili med tem že za plotom. Togotni mladenič je napol v snu izvelkel nož in z njim mahal okoli tako dolgo in grozil nevidnim sovražnikom, da si je sam sebi porezal desno roko. Ljudje so ga videli, kako je krvavel ter so poklicali policijo. Stražnik je še vedno togotnega mladeniča spravil na stražnico, kjer so ga obvezali, nato pa odpravili domov, ker njegove rane niso bile nevarne.

○ Sitnost stražnika z razgrajanjem. V neki gostilni so imeli prednočnim veliko sitnost z nekim gostom, ki je naenkrat pričel metati ob tla steklenice in razbijati po mizah. Poklicali so stražnika, ki je razsajajoč odvedel proti policiji. Po poti pa je možakar delal stražniku velike sitnosti. Zmerjal ga je na vse močnejše viže, se mu hotel iztrgati in se celo tepsti z njim. Stražnik je moža pomiril s pendrekom. Ko se je mož jutraj strez-

nil, je zelo obžaloval svoje početje, vendar pa bo moral pred sodišče, ker je stražniku grozil, da ga bo »kar z nožem«.

○ Sumljivi Dalmatinci. V Trnovem so bili prednočnim aretirani 4 dalmatinski delavci, ki so se predvčerajšnjim vrnili iz Avstrije v našo državo. Bili so lepo oblečeni in obuti. Vendar pa je detektiv, ki je slučajno poslušal njihov razgovor, spoznal, da je njihova obleka in obutev bila najbrže kje ukradena. Dalmatinci sicer zatrjujejo svojo nedolžnost, toda ne morejo povedati, kje so dobili svoje lepe obleke in nove čevlje. Pri njih niso našli niti počenega groša, iz česar policija sklepa, da so tudi novo obleko in obutev kje ukradli. Kje, to je nepojasnjeno.

Ne potrebujem reklame, delo govoril
PRALNICA, LIKALNICA IN ČISTILNICA OBLEK
Ljubljana, Mestni trg št. 8 (HAMAN)

○ Iz policijske torbe. Na policiji sta bili včeraj prijavljeni 2 poneverbi oziroma goljufiji, za kateri pa bo najbrž odločevalo civilno sodišče. Prijavljenih je bilo tudi nekaj malih tatvin. Služkinji Franciški Saje v Inkretovi gostilni v Karunovi ulici 10 je nekdo ukradel iz nezaklenjene omare okoli 500 Din gotovine. Policija je prišla čez noč tudi tri sumljivce, ki jih dolže raznih tatvin, vendar pa zadeve še niso pojasnjene, ker manjkajo priče in dokazi.

○ Grda kolesarska razvada. Navada, ki jo je treba v Ljubljani vsakega odpraviti, je, da se kolesarji po delu v večjih ljubljanskih poslopih in delavnica ob popoldanskem odmoru in zvečer pripeljejo z dvorišča ali z veže naravnost čez hodnik na cesto. Pešcev pa je prav ob teh urah največ na hodnikih. Mesto, da bi se kolesarji umikali pešcem, se morajo pešci še na hodnikih umikati kolesarjem, pri tem pa so pešci tudi še v nevarnosti, da jih kdo ne podre.

○ Slaba znamenja slabih dni. Na mesnem magistratu je sedaj nabit razglas, ki vsebuje 248 imen raznih davčnih zavezancev, katerim je mestna davkarija zarubila najrazličnejše predmete, ker niso plačali davkov. Družbe zarubljenih predmetov se bodo vršile ta mesec na stanovanju davčnih zavezancev. — Okoliška davkarija pa je prijeljala v Ljubljano mnogo najrazličnejših predmetov, ki jih je zarubila pri 24 davčnih zavezancih v Borovnici, ker tudi niso plačali davkov.

Javorje nad Litijo

Kdor ne pozna idilično ležedečega Javorja, naj pohiti to nedeljo tja. Podjetni in na svoj upravičen ponosni Javorčani z g. Rudolfom Berčonom na čelu, so ustanovili na svojem občnem zboru dne 7. t. m. Prostovoljno gasilno društvo Javorje, ki bo imelo na Veliki Smaren, dne 15. t. m. prvo javno prireditev z veselico na gostilniškem vrtu daleč naokrog znane, srčno dobre in res zelo uslužne Pepce. Čisti dohodek je namenjen za nabavo potrebne gasilne opreme in ročne brizgalne. Razume se, da je v dobavnih načrtih tudi motorna brizgalna, za katero sedaj žal še ni nobenih sredstev.

Javorje je postalo v zadnjih desetih letih eden najbolj priljubljenih celodnevniš izletov. Pot te pelje iz Litije čez Šmartno mimo romantično ležedečega Bogenšperka, prideš pa lahko tudi z dolenske strani to je iz Radohove vasi skozi Pusti Javor. Obe poti sta zelo lepi. Videl boš na obeh marsikaj zanimivega, kar te bo vedno zopet vleklo na res simpatično zdravo in okoli 600 m visoko Javorje, ki jo vodi priljubljeni in zelo gostoljubni č. g. župni upravitelj Javornik in nje podružnica Sv. Rok. ki je oddaljena pol ure od Javorja in ti nudi krasen razgled, ki ga ne boš pozabil zlepa.

Ptuj

Zanimivo čebelarstvo predavanje je priredila ptujska podružnica čebelarstva društva preteklo nedeljo. Predaval je član čebelarstva zveze v Ljubljani, župnik Peterkel iz Bukovega žlaka pri Celju o nalezljivih čebelnih boleznih, jesenski paši ter novem načinu prezimljenja čebel v medišču in plodišču A. Z. panjev. Tekom debate je podal še mnogo dragocenih navodil zlasti za čebelarje-zabelnike. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano.

Znižanje cen mesa. Mestni magistrat razglasa, da je določil aprovizacijski odbor za mesto Ptuj na svoji seji sledeče cene za meso, ki stopajo takoj v veljavo: Goveje meso I. vrste: zadnji del 8 Din, prednji del 7 Din; II. vrste: zadnji del 6, prednji del 5 Din; teletina s priklado 7 Din, brez priklade 9 Din; zrezek 16 Din za kg. V slučaju prekoračenja navedenih cen se bo postopalo v smislu zakona o pobirjanju draginje. Prebivalstvo se poziva, da prijavi vsako prekoračenje cen policijskim organom.

Kulturni obzornik

Milo Urban: Živi bič

(Leposlovna knjižnica Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani)

Roman »Živi bič«, ki je pravkar izšel v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani, se po svoji umetniški vrednosti in po aktualni življenjski pomembnosti more postaviti v prvo najizrazitejših del povojne književnosti vobče, ne le slovaške, iz katere je to delo prevedeno in v kateri predstavlja sodobni višek njenega razvoja. Prevod pričujočega romana smemo zato pač smatrati za enega najpomembnejših dogodkov v našem prevodnem slovstvu, kar smo jih dosedaj doživeli to leto. Ne rečem, da razen njega nismo dobili mojstrskih del odličnih umetniških kvalitete, vendarle pa v vsem letošnjem prevodnem sporedu skoroda ni nobenega

spisa, ki bi se mogel meriti z »Živim bičem« po široki preprostosti in neposredni življenjski pomembnosti. Vojna z vsemi nečloveškimi grozotami in krivicami je tu prikazana izredno živo in močno, čeprav popolnoma preprosto in enostavno. Zato bo »Živi bič«, ki je tako po vsebini in obliki res pravi ljudski roman, zanimal vsakogar in bo zadovoljil prav tako preprostega kakor tudi literarno zrejšega bralca. Knjiga bo nedvomno doživela uspeh, kakor malokatera druga. Prevajavec in založba si pač nista mogla izbrati boljšega, našemu času in našemu ljudstvu primernejšega leposlovnega dela.

Pri tej priliki se nam zdi potrebno, da znova opozorimo na dve značilnosti knjižnega načrta Jugoslovanske knjigarne, po katerih se ugodno razlikuje od vseh ostalih naših založb. Prvič je treba poudariti zlasti dejstvo, da njen knjižni program obsega predvsem novejša dela, sodobno književnost; razen tega pa se nam ne zdi nič manj pomembno njeno zanimanje za književnosti slovanskih narodov. Tudi pričujoči roman spada v to vrsto. Z njim smo Slovenci dobili sedaj poleg ruskega, poljskega in češkega tudi lep primer sodobnega slovaškega slovstva. Avtor romana Milo Urban, je namreč še mlad, saj ima komaj 28 let, in pripada potemtakem mladi, povojni generaciji. A dasi je revolucionar zlasti v idejnem pogledu in zavzema tudi sicer v razvoju slovaške literature vidno in pomembno mesto, je za njegovo pisateljsko delo vendarle značilna izrazita realistična usmerjenost. To se jasno vidi tudi iz romana »Živi bič«, ki je izšel leta 1927. To je bilo njegovo prvo večje delo in pisatelj je z njim dosegel popoln uspeh ne le v domovini, marveč tudi pri drugih narodih n. pr. pri Nemcih, Francozih, Rusih, Švedih itd. Podrobnejše podatke bo našel bravec v izčrpnem uvodu, ki ga je napisal prevajavec France Stelč. Razen življenjskih podatkov o pisatelju vsebuje uvod tudi obširnejše literarno oznako njegovega dela, ki ga prevajavec tolmači tudi iz razmer in prilik slovaškega narodnega življenja. Iz tega uvoda nehoti začetni sorodnost in bližina slovaškega naroda z našim slovenskim. Tudi iz romana diha venomer ta sorodnost in bližina. Čudež ne bo, ako bo roman

Maribor

□ Koncert Maria Simenca. Znani operni pevec Simenc priredi v okviru Mariborskega tedna koncert, ki se bo vršil na prostem na Trgu svobode, ali v slučaju slabega vremena v unisoni dvorani. Datum koncerta se bo še določil.

□ Tudi dravske čolnike kraje. Krojaškemu pomočniku Ivanu Jeremiču so ukradli na Dravi sandolino, katero je imel priključeno na verigo pod Koroško cesto.

□ Predprodaja vstopnic za Prodano nevesto se vrši v pisarni Mariborskega tedna, Gosposka 36 ter v trgovinah Brišnik in Höfer. Cene so sledeče: Sedeži po 40, 30, 25, 20 in 15 Din, stojišča po 10 in 6 Din. Vsi, ki so sedeže rezervirali, naj jih dvignejo sedaj, ker pri velikem povpraševanju ni mogoče istih dalje rezervirati. Okoličanske skupine, ki so prijavile obisk za Prodano nevesto, naj si istotako nabavijo vstopnice potom odposlanec, ker se v soboto radi velikega obiska (Trgovsko zborovanje, kongresa gostilničarjev in magistratnih uslužbenec) ne bo moglo več pridržati napovedano število vstopnic. Zadnji termin za dvig vstopnic je četrtek.

□ Prijavite se več stanovanj. Radi preložitve trgovskega zborovanja je pričakovati od 12. do 15. avgusta večje zahtevo po prenočiščih. Pisarna mariborskega tedna prosi, da se ji prijavi še več zasebnih prenočišč.

□ Nove poravnave. Mariborsko okrožno sodišče je odobrilo uvedbo poravnalnega postopanja pri sledečih tvežah: Ivan Veselič, vinogradnik in trgovec v Ormožu. Nudi 40% kvoto. — Marko Rosenberg, trgovina z mešanim blagom v Ljutomeru, lastnik Milan Sessler, trgovec Ljutomer. Nudi 40%. — Franc Podlipnik, trgovina in izvoz lesa, eksport deželnih pridelkov in sadja, Tezno pri Mariboru. Nudi upnikom 100% njihovih terjatev. Terjatev je prijaviti v vseh slučajih do 17. septembra, poravnalni naroki pa se vrše dne 22. septembra pri okrajnih sodiščih v Ormožu, Ljutomeru in Mariboru.

□ Novo podjetje tvežke Franz. Mariborski paromlin in tovarna testenin Franz je prevzela v Novem Sadu tamošnje podjetje za izdelovanje testenin »Danubius«. Iz nove tovarne bo mariborska tvežka zalagala s svojimi proizvodi južne dele naše države.

□ Nevarna bodoča žica. Na serpentinastem ovinku peš poti v kopališče na otok je prišlo včeraj že do druge nesreče. Ovinek je zagrajen z bodočo žico, v katero se je zaletela 8 letna Nadica Horvato, ki je šla v kopališče. Razdrapala si je pri tem na žici roko v ramenu tako, da so jo morali zapeljati z rešilnim avtom v bolnišnico.

□ Dva kaznjena v svobodo. V preteklih dneh so bili kaznjenci zaposleni pri gradnji sokolskega letnega telovadišča v magdalenskem predmestju. Ker je bila na delu večja skupina, je bilo nadzorstvo na obširnem zemljišču oteženo in to sta izrabila dva nepridiprava. Ko so se po končanem delu zbiral kaznjenci k odhodu, ni bilo dvojice nikjer. V miraku so ljudje v Novi vasi še videli oba smukati se skozi koruzna polja proti Pohorju, nato pa je izginila sled za njima. O drznem begu so bile obveščene vse varnostne postaje.

□ Spominška plošča žrtvam svetovne vojne je bila včeraj vzidana v stolnico. V petek se vrši odkritje in blagoslovitev ob 18.

□ Lažni grof pred sodniki. Pred mesecem dni je bil Maribor še poln govoric o grofu Vladimiru Stroganovu, ali bolje rečeno o slikarskem pomočniku Karlu Lesjaku iz Maribora, ki je sedel za mrežami Gafa, sedaj pa je zanimanje za tega aristokrata tako ponehalo, da je sedel včeraj čisto samcat pred strogim sodnim zborom. In vendar je bila razprava zanimiva, ker je pokazala, kako se dajo lahkoverni ljudje z malenkostmi ujeti na limanice. Karl Lesjak je po poklicu slikarski pomočnik, ima pa precej sigurno roko ter zna slikati na steklo. Klátil se je po Nemčiji ter prodajal svoje slike po kavarnah in lokalih. Edina njegova lastnina je bila ena sama epoleta poročnika bivše carske ruske armade in klise grofovske krone in ti dve malenkosti sta mu pripomogli do večmesečnega grofovskega življenja. Lesjak je prišel v Tuttingen ter se nastanil v kavarni in restavraciji zakoncev Beyerbach. Slikal je v svoji sobi ter prodajal slike, znal pa je tako ukreniti, da sta prišli njegova epoleta in grofovska krona Beyerbachovim pred oči. Na radovedna vprašanja je skrivnostno odgovarjal, končno pa je prišel z barvo na dan, da je pravi ruski grof, kateremu so pobili boljševiki vse sorodnike ter si je rešil samo golo življenje. Seveda ni pozabil namigniti, da ima zakonpene v Rusiji baine zaklade. Ostalo je prišlo potem samo po sebi. Mlada 18 letna Hildegarda, hči kavararja se je zaljubila v lepega grofa, prišlo je do zaroke in kmalu je zavidal ves Tuttingen Beyerbachove za grofovskega zeta. Bodoči zet je znal pogovoriti tasta, da mu je dal večkrat kaj »na roko«. Ker ni imel vseh dokumentov v redu, je odpotoval v Jugoslavijo, od koder pa je kmalu

romal iz kraja v kraj, od človeka do človeka, budeč v nas vseh prapodobno človeka in njegovega elementarnega življenjskega ideala — svobode!

To je namreč idejna osnova in izhodišče romana, ki je resda popolnoma realistično-verno in brez vsakega olepšavanja prikazana podoba pošasti vojne in njenih podlih grozot. Vendarle pa vse zgodbe ljudske nesreče, trpljenja in ponižanja, katerim sledimo v romanu od poglavja do poglavja, spremlja krčevit protest v imenu človečanstva. To je jasno izpovedal tudi avtor sam v uvodu, ki ga je napisal za slovenski prevod: »Pričujoči roman — ali kako naj bi ga imenovali — naj bil bolesten krik užaljenega človeškega dostojanstva, bi naj bil svarilni glas tistih, ki ne znajo ali ne morejo govoriti. Dokazal naj bi, da je na svetu sama ena prava vera in samo ena prava resnica: vera in resnica tistih, ki bi radi zidali boljšo bodočnost brez solza, brez trpljenja in brez prelivanja človeške krvi«. Tako se je M. Urban idejno postavil v vrsto pomembnih sodobnih pisateljev z izrazito protivojno tendenco, kakor so n. pr. Barbusse, Cankar, Bandrowski itd., ki so vsi visoko dvignili zastavo človečanstva v borbi zoper sleherni nacionalni ali državni materializem. V oblikovnem oziru in pa kar se tiče tehničnega načina pripovedovanja pa je pisatelj realista. Tako-le ozir. podobno piše pri nas n. pr. Finžgar, čigar »Boji« in ostali vojni spisi tu in tam naravnost izjavijo primeru. Razlika pa je v temperamentu in zlasti v idejnem gledanju obeh pisateljev. Milo Urban je svoj roman postavil na nasprotje nasilja in reakcije, krivice in upora. Zato je postavil pred nas takorekoč gola človeka, čigar ponižani etos in zatrta narava ne ločita več med dobrim in zlim. Toda to ni morebiti posledica idejnega nazora pisatelja — M. Urban je katoličan —, marveč nasprotno: to psihološko izhodišče kaosa, ki zajema od časa do časa in zlasti proti koncu romana pisateljeve ljudi, je predvsem sociološko utemeljeno. Vse to, kar vidimo v romanu, zgodbo vasi Raztoke in njenih prebivalcev, kako doživljajo vojno in kako dožive končno njen polom (ne le izven sebe, marveč tudi v sebi), vse to je prikazano kot posledica vojne, tega utelešenega in po-

5.000.000

Nakup
1/2 (cele), 1/2 (polovice), 1/4 (četrti)
srečke za zgradbo katedrale
Nudi najslajnejšo možnost bogastva!
Male vloge — Največji dobitki!
Glavni dobitek: Din 5.000.000!
Zrebanje: 31. avgusta 1932.
Dobe se povsod!

10.000

sledilo pismo, da rabi za nabavo novih dokumentov in potrdil o svojem grofovskem rojstvu 10 jurjev. Tatu se je zahteva zdela čudna, še bolj pa naslov, katerega je poslal zet in ki se je glasil mesto na Stroganovu na Lesjaka. Prišel je za njim in v Mariboru so sleparja razkrinkali. Pred sodniki je Lesjak zanimivo pripovedoval, kako lepo se da po grofovsko živeti. Zatrjeval je, da je velik umetnik ter da so Beyerbachovi s slikami, ki jih je pustil pri njih, bogato oškodovani za vse neprijetnosti. Končno so »grofa« obsodili na poldrugo leto strogega zapor, plačilo stroškov in na dveletno izgubo častnih pravic.

□ Zrebelj je pogoltnil. V bolnišnici imajo od včeraj dalje 19 letnega brezposelnega delavca Maksa Sebljaka iz Ruš. Fant je iz nepoznanega vzroka pogoltnil rjav zrebelj, ki mu sedaj dela v želodcu take neprimike, da se je zatekel po zdravniško pomoč. Potrebna bo nevarna operacija, da mu oproste želodce neobičajnega predmeta.

□ Mestni višji zdravnik dr. Alfonz Wankmüller se je povrnil z dopusta ter zopet redno ordinira.

□ Odklikovanje zaslužnih gasilcev. Za zasluge na polju gasilstva so bili odklikovani sledeči organizatorji gasilskih društev v mariborski okolici: z zlato kolajno Srečko Kanjč (Pesnica); s srebrno pa Mihael Aleks (Bresternica), Jurij Has (Kamnica), Henrik Lepenik (Kamnica), Karl Hirs (Selnica) in Martin Hernah (Selnica).

□ Združene sadnih trgovcev in izvoznikarjev v Mariboru poziva vse svoje člane, da prijavijo svoje nakupovalce in jim preskrbe legitimacije s slikami, ki morajo biti potrjene od Združenja in pristojnega srezkega načelnika, kakor je bilo to sklenjeno na zadnji glavni skupščini. Opozorjajo se tudi vsi sadni trgovci, ki še nimajo obrtnega lista za sadno trgovino, da si istega preskrbe, ker je brez njega vsaka sadna trgovina nedopustna.

□ Tatvina potnega kovčka. V nekem mariborskem hotelu je izginil potni kovček inženirju Fritzju Jakobu iz Dunaja v času, ko je za hip zapustil svojo sobo. V kovčku je bila obleka in razni vrednostni predmeti. Lastnik je oškodovan za 5000 dinarjev.

Trbovlje

Vračajo se s počitniških kolonij otroci nazaj. V ponedeljek se jih je vrnilo 68 iz podjunske doline. Počutili so se boljše ko oni, ki so letovali ob morju. Treba pa bo v bodoče dalje priprave, da bodo take z najboljšimi nameni pripravljene akcije še bolj vsestransko uspele, v zdravstvenem in vzgojnem oziru.

□ Krivopriječnikac bodo igrali v nedeljo go-deloj popoldne gasilci s Kleka v Društvenem domu za kritje stroškov za svoj gasilski dom.

Protituberkulozni dispanzer za jetične bo posloval vsako soboto dopoldne in popoldne. Vodi g. abo strokovnjak za jetiče g. dr. Prodan iz Ljubljane. Nastavljena bo tudi posebna sestra-pomočnica, ki bo obiskovala in nudila svojo pomoč jetično bolnim. Zdravniška preiskava je za vse brezplačna, revnejši sloji bodo dobili tudi zdravila za-stojni. V drugem nadstropju bolnišnice pripravljajo sedaj eno sobo, kjer bo vse spravljeno, kar bo služilo za zdravljenje jetike.

Na kol se je nabodel. Desetletni Vrhunc Mirko, doma na »trejti stazi«, se je danes dopoldne igral in naslanjal na kol, ki se mu je pri tem zlomil in deček se je nasadil nanj. Hudo ranjenega so prenesli v bolnišnico, kjer ga je g. zdravnik operiral in obdržal v oskrbi.

Prezidavajo. Občina popravlja in adaptira od Parašuhovih dedišč kupljeno hišo. Uredila bo v njej pisarne za uradne dneve sodišča in okrajnega glavarstva, pod streho, ki bo popolnoma nova, bodo pa stanovanja. V hiši še tudi ostane gostilna, kljub drugačnim željam in predlogom tukajšnjih gostilničarjev.

osebljenega zla, tega vsakokratnega viška človeškega materializma, ki ni ostal v človeku le kot etično negativna sila njegove narave, marveč je postal naravnost organizirano družabno načelo. Vojna je bila le organizirano sredstvo močnejših proti — človeku, čigar podoba in vso suženjsko bridkost kažejo prebivalci Raztok, slovaške vasi, katere usodo in podobo nam je pisatelj podal v romanu nekako »za ogledalo«, kaj je to: vojna. Invalidi, padli očetje in sinovi, ječe, revizije, beda in lakota, bolezn, ovađstvo, greh, preganjanje, ponižanje, vse neizrekljivo duševno in fizično gorje se vrsti pred nami v najpreprostejših in prav zato grozotnih podobah. To je podoba vojne ne na fronti, marveč v zaledju, kjer se odraža v strahotnih refleksih. Prav zato ni roman morebiti povest enega samega človeka, marveč nastopa vsa vas kot celota, in ta vas naj bi bila podoba premnogih vasi, ti ljudje slika premnogih ljudi. To daje vsemu spisu poseben značaj. Dasi pisatelj kaže za posamezne osebe in njihove usode mnogo razumevanja in drobne skrbi ter nam vsakega posebej podrobno naslika, je glavni poudarek vendarle na celoti. Tako je roman prikazan predvsem kot podoba družabnega kolektiva. Razodeva sicer prav določno vso neizmerno dragoceno posameznika in njegovega življenja, prav tako pa ostro prepričuje, da je tudi posameznik le del neke ogromne celote. Dasi je roman zamišljen kot slika slovaškega življenja ob času vojne in njej sleditega preloma na pragu sodobnosti, skriva vendarle v sebi nekaj simboličnega smisla, nekako podobo elementarnega človeškega in vsečloveškega. Zato roman ni samo niz pretresljivih dogodkov in zgodb, marveč izpoved človeške bolečine, ki se bori za svoje večne pravice.

Roman je odlično prevedel France Stelč, tako da je delo tudi s tega vidika prav priporočljivo. Prevajavec ni posvečal marljive pozornosti samo posameznim izrazom, marveč je zelo skrbno pazil tudi na pravilno slovensko skladnjo, tako da se prevod res lepo in gladko čita. France Vodnik.

Dnevna kronika

Smrt orožnika Narančiča pred sodniki

Ljubljana, 9. avg.

Pred dobrim mesecem, prvo julijsko nedeljo po noči je prišlo na Zgornjem Jezerem na cesti pred Grabnarjevo gostilno do žalestnega konflikta med vinjenimi fanti in mladim orožnikom Stojanom Narančičem, ki sicer se ni v gostilni mudil po svoji službeni dolžnosti, toda je ob času policijske ure interveniral. Oborožen je bil s samokresom. Prepričal se je, da ima posledico, da je 20-letni voznik Jože Kern orožnika udaril z lato po glavi. Udaril ga je trikrat, tako, da so bile poškodbe smrtno nevarne. To je bilo ponoči. Proti jutru pa je našel Ivan Slapar Narančiča med deskami lesnega skladišča ležati z obrazom v zemljo zaritega. Takrat je še živel. Pozneje je orožnik za poškodbami umrl.

Državno tožilstvo je sedaj obtožilo voznika Jožeta Kerna uboja, mehanika, prekmurskega rojaka Josipa Banfyja nagovarjanja k uboju in voznika Miha Dolinška zaradi javnega nasilja. Banfyju očita obtožnica, da je vinjene fante hujškal, naj napadejo orožnika in ga pretepo, ker so drugače za nič. Dolinšek pa je obdolžen, da je orožnika na cesti udaril z lato. Danes so se vsi trije zagovarjali zaradi inkriminiranih dejanj pred malim senatom.

Jože Kern je skesano in odkrito priznal, da je res trikrat udaril Narančiča, ki se je zgrudil na

tla. Lato je dobil od Alojzija Pavlina. Banfy jih ni nagovarjal in ni ž njimi nič govoril. Bal se je in zato je Banfyja obdolžil.

Josip Banfy je odločno zanimal, da bi bil zakrivil očiten dejanje. S fanti se sploh ni razgovarjal. Ni bil v njihovi družbi. Bil je v salonu.

Miha Dolinšek je kratko dejal: »Orožnika nisem udaril. Samo sunil sem ga od sebe, ker je nameril name revolver. Banfy me ni nagovarjal.«

Zaslišane so bile nato priče. Gostilničar Grabnar in njegova žena Franciška sta izpovedala, da se je Narančič pripeljal z avtobusom do gostilne. Bil je veselo razpoložen. Plačal je liter vina. Priča Alojzij Pavlin, voznik, ki je bil tudi v preiskavi, je zanimal, da bi jih bil Banfy hujškal na napad. Narančič je na cesti spravljal revolver, njemu pa vzel lato, s katero je udaril po Dolinšku. Lato mu je padla iz rok. Vobral jo je Kern in potem se je začelo...

Druge priče niso izpovedale nikakih bistvenih in obremenilnih okoliščin. Po končanih procesualnih formalnostih je predsednik točno opoldne razglasil sodbu. Jože Kern je bil obsojen zaradi uboja na 1 leto strogega zapora. Sodisce je vpoštevalo njegovo mladost, skesano priznanje in neoporečnost. Obtožnica Josip Banfy in Miha Dolinšek pa sta bila oproščena. Državni tožilec je prijavil proti sodbni revizijo in priziv.

njer kap. I. razr. Alfonz Lajfenfrost in inž. kap. II. razr. Ivan Rojnik; na službo v vojno-pomorski oddelk pomorskega arzenala poročnik korvete Valdomir Saje; na službo v hidrografskega urada mornarice poročnik fregate Fran Podboj; na službo v mornariški odred v Ohridu poročnik korvete Franc Valentincič in na službo na kr. brod »Dubrovnik« za upravnika stroja inž. kap. I. razr. Anton Oslak.

Novi grobovi.

† Marija Milavec. Planina pri Rakeku: V soboto 6. avgusta smo pokopali Marijo Milavec, posestnico iz Jakovec. Sorodniki, prijatelji in znanci so prišli v velikem številu od blizu in daleč, da jo spremito na njeni zadnji poti. Vsa v cvetju in rožah je počivala na mrtvaškem odru, a še več kot cvetja je bilo za njo opravljene molitve. Ob grobu ji je v slovo spregovoril g. župnik Lovšin, ki je v svojem prekrasnem govoru imenoval pokojno vzor krščanske žene in vzor prave slovenske mater. Omenil je tudi g. župnika, da v svojem pastirstvu še ni videl, da bi kateri bolnik svojo težko in dolgo bolezen prenašal tako potrpežljivo in vdano v voljo božjo, kot pokojna mati. Ta vdanost in potrpežljivost je izvirala iz njene globoke, žive vere. — Počivaj v miru krščanska mati, in dobri Bog naj Te obilo poplača za Tvoje vzorno krščansko življenje!

† Avgust Vidmar, strojni ključavničar, je 9. t. m. umrl v ljubljanski bolnišnici. Pogreb bo v četrtek ob pol 3 popoldne. Naj počiva v miru! Zalujočim sorodnikom naše sožalje!

† Janko Dornič, lesni trgovec v Mojstrani, je umrl 9. t. m. po kratki bolezni. Pogreb bo v četrtek 11. t. m. ob 3 popoldne v Dovje. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim svojcem naše sožalje!

Slatinske tablete za hujšanje odstranijo vso preobilno toščo in Vas naprobijo vitke, mladostne in lepe.

Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Ostale vesti

— Izlet slovenskih rudarjev iz Holandije in Francije v domovino. Dne 13. t. m. ob pol 9 dopoldne bo prispela skupina naših rojakov okrog 120 oseb iz Holandije in Francije pod vodstvom izseljenskega duhovnika g. Draga Oberžana na poset v domovino. Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev bo priredila tem našim bratom in sestram, ki so morali za kruhom v tujino, na Jesenicah sprejem, dne 13. t. m. jim bo nudila na Brezju zajtrk in v Ljubljani na glavnem kolodvoru slovenski sprejem. V Holandijo se bodo vrnil dne 29. avgusta t. l. z brzovlakom ob 20. Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev vabi s tem vse svoje člane, vsa društva, ki imajo skrb za naše izseljence in vse prijatelje naših izseljencev k sprejemu, ki bo dne 13. t. m. ob pol 9 na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

— Blagoslovljen spomenik ponesrečenemu turistu. V četrtek, dne 11. t. m. ob 11 bo blagoslovitev spomenika pokojnemu Müllerju iz Monako-

se steka v neko korito, ki je za zavarovance naj-večkrat prazno. On sam dobiva številčno isto plačo, kakor pred vojno, ki mu pa zaleže komaj na pol.

Pred župnišče je prišla preprosto oblečena deklica, ki si je s ključem odpirala vrata. Skočil sem do nje in jo prosil, naj izroči gospodu župniku pisemce, ki je vsebovalo posestnikovo kapitularnega vikarja dr. Kieferja s priporočilom. Čez četrte ure je prišla ista deklica iz župnišča. Vprašal sem jo, če je pisemce izročila in kakšen je odgovor. »Pisemce sem oddala, odgovora ne vem,« je rekla in šla svojo pot.

Prežal sem, naprej ob drvarnici tržke šole, ki svoji med župniščem in cerkveno zakristijo. Nenadoma se je pripeljal eleganten avto in se ustavil tik ob zakristiji. Iz avta je izstopila redovnica in državal vrata odprta drugi osebi, črno oblečeni in s črnim robcem pokriti osebi vitke postave in bledikastega obraza. Takoj sem spoznal po posnetkih dr. Seidla Terezijo Neumannovo, ki je prožno skočila iz avta in izginila v zakristijo. Dostojanstveno je stopil iz prednjega predela okrogel in črno oblečen šofer, ki je zaklenil avto od vseh strani in odšel v zakristijo. Nekaj trenutkov kasneje je prišel iz župnišča gologlav in v talarju župnik Naber, stasit gospod zdravih lic, krepih potoz in z glavo, polno sivih kodrov. Poklonil sem se mu s prstom, da prihajam k njemu iz Bichstatta, kjer da je govoril ž njim in zame sam kapitularni vikar. Pričakoval sem namreč, da me povede s seboj v zakristijo. On pa se je vselil in mi rekel odločno: »Oprostite, v tuje zadeve se ne vtičam!« in odšel v zakristijo.

Močno me je pogrelo, kar sem ravnokar doživel, a potolažil sem se, češ da me gospod ni umel in spoznal za priporočila iz Eichstättu.

vega na pokopališču v Mojstrani. Vabimo članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo tega odkritja. Slovensko planinsko društvo.

— Pohitite v čim večjem številu na naše morje z izletniškim vlakom. Izredno ugodna prilika se nudi vsem, ki želijo videti naše morje. Železniška direkcija v Ljubljani je namreč uvedla izletniški brzovlak, ki bo odhajal iz Ljubljane v soboto ob 10.05 ter pride na Sušak ob 6.45 zjutraj. Posebna ugodnost se nudi izletnikom radi tega, ker imajo na Sušaku dva dni na razpolago ter si ogledajo lahko vso obalo Sušaka, grede lahko v Crikvenico, na otok Krk, kakor tudi v druge znane kraje naše lepe obale. Voznja iz Ljubljane in nazaj bo stala Din 11.50, torej le polovico. Pomen tega vlaka je v tem, da se omogoči tudi takim, ki sicer nimajo prilike, ogledati si naše morje v nedeljo in na praznik, da ne izgubijo veliko časa in da nimajo poveljnih stroškov. Vsem, ki imajo zanimanje za naše morje, priporočamo, poslužite se te ugodne prilike!

DAJ slado DAM led.

— Polovična vožnja za gostilničarsko skupščino. Gostilničarje, ki so namenjeni udeležiti se skupščine gostilničarjev, ki bo v Mariboru dne 12. avgusta, opozarjamo, da dobe legitimacije za polovično vožnjo po 30 Din tudi pri Zvezi gostilničarskih združenj v Ljubljani, Privoz, Gostilničarski dom. Priporočamo številno udeležbo od naše strani na to pomembno skupščino. — Zveza gostilničarskih združenj, Ljubljana.

— Razpisana je služba svaničnika-logarja za gozdarsko-policijsko in nadzorno službo pri okr. načelstvu v Banja Luki.

— Razpisane so službe pogodbenih poštarjev: v Beli cerkvi na Dolenjskem (IV-1); jamčevina 600 Din, redni letni prejemki 10.000; v Starem Logu pri Kočevju (III-1); jamčevina 1000 Din, redni letni prejemki 13.700 Din, izredni prejemki: za nadziranje pomožne pošte 720 Din in pri Sv. Bojlenku blizu Središča (III-4), jamčevina 1000 Din, redni letni prejemki: 11.900 Din. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na dravsko pošto in brzovojno ravateljstvo v Ljubljani do 1. septembra 1932.

— Turisti naj ne razgrajajo! Slovensko planinsko društvo je prejelo pritožbo, da turisti kriče in ukajo po lovskih revirjih. Prosimo naj v bodoče to opuste.

— Pri bledi sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef« grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef« voda največ radi tega, ker na mil način odstraňuje vzroke mnogih bolezenskih pojavov. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

— Same nesreče. Slov. krajina: Kronika zadnjih dni beleži izredno veliko nesrečnih slučajev. Na Hotizi je ponesrečil šestletni fantek Horvat Matija. Po neprimilki je vstalil roko v slamozevico, Kose so mu odrezale prste. — V Muri je našel smrt pri Dolnji Bistrici 25 letni R. Tivadar. V mrzli vodi ga je med plavanjem prijel rok in fant je izginil v globlini, ne da bi se prikazal na površju. — Fantek občinskega sluga v Crensovcih, Utroša Jožek, je spleza na malino (murvo). Hotel se je najesti murv. Režeč ni imel sreče. Spodrsnilo mu je in je tako nesrečno telebnil na tla, da si je zlomil nogo. — Kolbi Jožek iz Dokležovja je pri Muri kopal pesek. Med delom se je breg zrušil in je zemlja moža zasula. Kolbi je zadobil precej hude poškodbe. — V Polani pri Puconcih se je na kolesu ponesrečil mlad fant Nemec. Med vožnjo je naletel na kamen. Kolo je zdrknilo. Fant je tako hudo padel, da se je takoj onesvestil. Spravili so ga domov. Tam je spet padel v nezavest. Ker mu je bilo vedno slabše, so poklicali zdravnika. Ta mu ni mogel pomagati. Fant je ponoči izdihnil. Smrt so povzročile hude notranje poškodbe, ki jih je utrpel pri padcu.

— Izlet Jadranske Straže v vrhniško okolico. V gostilni pri Grudnu v Podgori pri Bistri so priredili mornarji J. S. v Ljubljani izlet po skupnem obedu pa prosto zabavo na vrtu. Po obedu je g. Staut iz Ljubljane v vnešenih besedah orisal namen J. S., posebno pa je poudarjal pomen morja za nas Slovence, ki smo po zaslugi naših lakomnih sosedov odrezani od njega. Poudarjal je, da naše gozdne in poljske pridelke izvažajo Italijani kot svoje v daljne kraje. Naš les, gobe, fižol in druge gozdne in deželne pridelke izvažajo pod svojo firmo, naš slovenski kmet pa mora trdo delati zato, da podpira in polni žepu italijanskim židom, ki so nam odrezali pot do morja t. j. izhodišča v svet. Res je, da imamo veliko obalo v Jugoslaviji, za nas Slovence pa prihaja v prvi vrsti v poštev naš Trst. Kaj vse smo izvažali Slovenci skozi Trst v Španijo, Argentino, Afriko in druge kraje! Sedaj to delo opravljajo Italijani. Nastopiti moramo vsi Jugoslovani za naše pravice enotno in pokažimo

Dr. Jože Ludvig

na Jesenicah

ne ordinira od 11. do 22. avgusta

s tem svetu, da se v polni meri zavedamo pomena morja. Udeležba cca 150 oseb je bila z ozirom na malenkostno število izletnikov iz Ljubljane kar ogromna, ker so bili udeleženci po večini domačini iz vrhniške okolice.

— Čimveč jezikov znaš, temveč veljave imaš! pravi naš stari slovenski pregovor. Znanje tega ali onega svetovnega jezika Te priporoča pri nastopu službe, če si samostojen prihraniti na izdatkih za posebnega korespondenta, če potuješ, opraviš kupčijo ali naročilo brez tolmača natančneje in ceneje. Za nas Slovence pride v poštev kot mejaši v prvi vrsti nemščina. Za priučitev nemščine pripravljamo sledeče učbenike in priporočke: Nemščina brez učitelja, I. del, slovnica za samouke, priredil P. Novak, 8 Din; II. del, slovensko nemški razgovori 8 Din. — Učbenik nemškega jezika, priredila dr. A. Piskernik, 44 dinarjev; — Hitro nemški, mali jezikovni vodnik, 3 Din; posebno samoukom priporočamo tri knjižice. Za spopolnitev nemškega znanja so potrebne: Nemški glagol, spisala dr. A. Piskernik, 10 Din; Nemško slovenski slovar, sestavila dr. J. Slesinger in dr. Fr. Bradac; vezan 100 Din; Slovensko nemški slovar, sestavila dr. Fr. Bradac in dr. I. Pregelj, vezan 100 Din; za Nemce, ki se želi seznaniti s slovenskim jezikom, pa pripravljamo: Praktisches Lehrbuch der slovenschen Sprache für den Selbstunterricht, sestavil dr. K. Pečnik, 30 Din; ali Schnell slovensch, mali jezikovni vodnik, 3 Din. Vse te knjige se dobe v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

— Kopališče Medija—izlake popolna oskrba 50 Din.

— Cenjeno občinstvo obveščam, da sem preselil fotografski atelje iz Ljubljane, Františkanska ulica 10 v Laško. — Anton Uršič.

— »Franz-Josef« grenčica starejšim ljudem kaj ugodno koristi.

Celje

— Nekaj nedeljskega sporta. V nedeljo 7. t. m. se je vršila na igrišču SK Celja na Glaziji prijateljska nogometna tekma med novoustanovljenim SK Jugoslavijo in SK Šoštanjem. Ta tekma je bila ob enem poizkusna tekma za sprejem v LNP. Zmagalo je popolnoma zaslužno boljše moštvo SK Jugoslavije v razmerju 6:1 (2:1). Tekmo je sodil g. Wagner v svoji običajni formi. — Isto dopoldne se je vršil na tenisovrstu pri protestantski cerkvi tenisturnir med tenisekscijo SK Celja in sekcijo Atletikov. Tudi to pot so zmagali igralci SK Celja, ki so svoje nasprotnike daleč nadkriljevali, tako da je bil končni rezultat 6:3 v korist Celja, ki so s tem dosegli prvenstvo Celja.

— Nekaj nočnih napadov. Te dni je neki neznan možki napadel 28 letnega Franca Kvartiča. Pri napadu ga je sunil z nožem v desno oko in ga občno poškodoval. — V nedeljo 7. t. m. zvečer je napadel neki neznan možki 31 letnega delavca iz Solčave Ivana Pahovnika. Tudi ta napadalec se je lotil napadenega z nožem ter mu ga zasadil globoko v prsa. — Isti dan je neki neznanec napadel 22 letnega trgovskega pomočnika Felica Cajnika iz Polzele ter ga udaril s palico z veliko silo po glavi. Pri tem je zadobil Cajnik težko rano na glavi. — Vsi trije napadeni se nahajajo na zdravljenju v javni bolnišnici.

— Nesreče in nezgode. Posestnikova žena Ana Romihova s Svetja se je pred nekaj dnevi polila z vrelo vodo po zgornjem telesu. Zadobila je hude opekline. — V nedeljo 7. t. m. je trčil 26 letni slikar Ivan Vanovek iz St. Janja pri Velenju z nekim motoklistom v bližini Leveca. Vanovek je padel in zadobil pri padcu nekaj poškodb na glavi. — Pri padcu z gugalnice si je zlomila desno nogo 8 letna Elizabeta Rojčeva z Anskega vrha. — S klopi je padel 6 letni Jožef Obu iz Velenja. Pri padcu si je zlomil desno roko pod komolcem. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski javni bolnišnici.

Naznanila

Društvo katehetov lavantinske škofije. Redni občni zbor bo v ponedeljek 22. avgusta 1932 ob pol 10 v škofiškem dijaškem soseski v Mariboru, Koroševa ul. 12. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in preglednika računov. 3. Volitev načelnstva in pregledovalcev računov. 4. Predavanja: a) Bratovščina krščanskega nauka u Hrvatskoj i Sloveniji polovicom XVIII. stoleća (G. prof. Heffler Ferdo iz Zagreba). b) Novi katekizem (G. dekan Čížek Alojzij). c) Vzgljoni problemi sodobnosti (G. prof. Ivan Bogovič). 5. Slučajnosti. Gospodje katehete in drugi duhovni sbratje se vlijudno vabijo, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo občnega zbora. — Odbor.

Dr. A. B.:

S pota k Reziki v Rove

(Nadaljevanje.)

VII. Težka preskušnja.

V četrtek zjutraj je že kazalo, da bo še deževalo. Odpeljal sem se v Rove — tretjič, polastila se me je neka nestrpna radovednost, morda sem se je nalezel v gostišču. V Konnersreuthu sem že na poti zvedel, da sta se vrnila domov ponoči župnik, Rezika in spremiljevalci. Na Terezinem domu je bil nalepljen nov listič. Bralo se je na njem, da Terezija Neumann sprejema obiske od pol ene do dveh in sicer samo tiste, ki imajo škofijsko dovoljenje in glede žensk samo tiste, ki so oblečene po cerkvenih predpisih in glede vseh samo tiste, ki se ne vedejo vsiljivo ali žaljivo za Terezijo ali njene domače.

Odgledlo mi je, torej vendar pridem do smotra danes po celotedskem kolovratu, zapravljajući časa in denarja!

Sel sem pred župnišče, a zvonil in trkal sem zaman, nihče se ni oglašil. Debelušni polir na cesti mi je potrdil, da je župnik doma, sam ga je videl priti iz cerkve pred pol ure. Zgovorni mož mi je zaupal, da je dala tržka občina popraviti občinska pota ne radi prometnih potreb, ampak zavoljo brezposelnosti, mnogo konnersreuthskih domaćinov je delalo v waldsassenskih tovarnah, ki so ustavile obrat, da se beda ublaži, je občina začela dela na davke, ki jih kmetje le težko plačujejo. Na moje vprašanje, koliko zasluži tak delavec na dan, mi je povedal, da okoli 4—5 M., a približno tretjina gre v socialne davke, on zasluži dejansko komaj za najskromnejše življenje, drugo

Kmalu za tem je pridrvelo vse polno ljudi iz cerkve, kjer so opazili, da je šel župnik nekoga obhajati za altar, in vsi so sklepali, da ta nekdo ne more biti drugi, kakor tista Terezija, ki jo čakajo že toliko dni. Nakrat je bil na praznem prostoru živ dreg.

Prvi se je prikazal iz zakristije župnik in ne zmenilvi se za množico okoli sebe korakal proti župnišču. Sel sem nekaj korakov z njim, vnovič sem ga spomnil svojega prizadevanja v Eichstättu, izročil mu priporočilo pismo svojega vladike in ga prosil, naj mi omogoči neposredno opazovanje znamenite svoje župljanke.

Krepki duhovnik se je ustavil, na hitro pregledal izročeno pismo in odločno spregovoril: »Načelno, razumete, se ne vtičam v tuje zadeve! Načelno, razumete me, se ne vmešavam v hišno pravo nikogar, tudi Neumannove ne! Opravite sami!«

»Gospod župnik, saj se ne gre za kršenje kakršnihkoli pravic! Jaz vas prosim samo usluge, da me pri Neumannovih pripravite in mi omogočite nemoteno opazovanje izrednega pojava. Moji čisti in stvarni nameni so pač razvidni iz priporočil Vašega prijatelja kapitularnega vikarja dr. Kieferja in našega vladike!«

Nič ni zaleglo. »Načelno ne, razumete me!« se je odrezal in trdih korakov odšel v svoj dom. Tisti čas je v množici zašel, avto se je oživil, šofer je odklenil voz in sedel na svoje mesto, redovnica se je postavila med zakristijo in avto. Terezija je svignila kakor verveca v voz, ki so se mu zastrla okna. Takoj je avto oddrčal okoli hiše za cerkvijo in jo zavil v Neumannov skedenj, ki so se mu vrata takoj zaprla.

Množica ljudi okoli cerkve in na trgu se je razpršila, ker je začelo deževati. Jaz pa sem stal

tam na trgu in kakor brez glave strmel v svet. Dež me je zdramil iz popolne otupelosti. Krenil sem v glavno trško gostilno »Pri belem konju« in sedel k oknu, odkoder sem imel razgled po vsem trgu in pred Neumannovo hišo, oddaljeno za deski lučaj.

Naročil sem si črne kave in kisle vode, da si razbistrih glav. Ko bi me kdo lopnil s fužniškim klavdom po njej, bi ne bil učinek toliko porazen kakor župnikovo ravnanje. Prisleda je k meni visoka gostilničarka srednjih let in medlih oblik, a čudno napihnjena trupla in sumljivo na Neumannove, ki so ž njimi v dobrih soseskih rdečega obraza. Kajpada sem napeljal razgovor razmerah.

Od gostilničarke sem zvedel, kar sem hotel. Terezija je najstarejši izmed desetih Neumannovih otrok: 4 možki in 6 ženskih. Dva brata študirata, za duhovnika, eden je vojak s (plačo), najmlajši je doma pri očetu. Dve sestrji služita, ena pri župniku doma, druga pri profesorju Wutzu v Eichstättu, ki je sploh nekaj pokrovitelj Neumannove družine, odkar je spoznal Reziko; tri mlajše sestre pa pomagajo doma.

Rezika je šla po dovršeni domači šoli služiti k stricu, očetovemu bratu, ki ima krčmo in kmetijo. Tam je pomagala goste streči, sicer pa pri gospodinjstvu, med vojno se je oprileta tudi kmetijskih del na polju in doma. Pred koncem vojne se je pri gašenju požara ponesrečila in hudo obolela, oslepela in oglušela. Po večletnem ležanju je okrevala kakor čudežno, potem so se pridružila še znamenja in zamaknenja. Ona, gostilničarka, pozna Reziko odkar je shodila, in zasleduje potek njene življenja neposredno v vseh različicah. Na moje vprašanje, kaj sodi o izrednostih na Reziki, je odgovorila odločno in pomembno: »Pristno (echt)!«

Bolivija hoče nove zemlje

V drugi polovici Južne Amerike ležita dve državi: Bolivija in Paragvaj, ki mejita druga na drugo. Na meji med obema leži ogromno ozemlje, takozvani Granchaco, (izgovori Grančako) po naše: veliko lovišče. To ozemlje leži že v nižini in je v severnem delu večkrat poplavljen. V srednjem predelu so veliki pragozdovi, v južnem pa so že suhe stepe. Po medsebojnem dogovoru od l. 1928 sta se razdelili državi Bolivija in Paragvaj Granchaco z ravno mejo, po kateri pripada Boliviji obsejni severni in srednji del Granchaca, ki meri 121.000 km² in ima 170.000 prebivalcev. Paragvaj je dobil 12.500 km² srednjega Granchaca s 70.000 prebivalci. Argentini pa ima takozvani južni Granchaco, ki meri 137.000 km² s 50.000 prebivalci. Ker so našli po najnovejših vesteh v paragvajskem delu Granchaca naftne vrelce, se je seveda začel boj med obema državama za izkoriščanje teh vrelcev. Poleg tega predstavljajo krasni pragozdovi Granchaca veliko vrednost zlasti še zato, ker rastejo v teh gozdovih lepi gozdovi takozvani quebracho dreves, iz katerih se prideluje za strojenje tako važni tanin. Živalstvo je v teh pragozdivih bogato in lov je plodonosen posel. Ker pa je v teh tropskih pragozdivih za belokožca življenje zelo težavno in ker ni na razpolago nobenih prometnih zvez, so skoraj edini prebivalci gozlov domačini Indijanci. Vendar še ti ne žive stalno na enem kraju, ampak se selijo kakor pastirji

Boj za Granchaco. Zemljevid nam kaže Bolivijo in Paragvaj. Z debelo črto je orisano bolivijsko ozemlje, s pikčasto pa paragvajsko. Z vodoravnimi črticami je označen bolivijski Granchaco, z navpičnimi črticami pa paragvajski Granchaco. Bolivija se hoče polastiti paragvajskega Granchaca in njena vojska uspešno napreduje, vendar bežijo bolivijski vojaki v velikem številu čez mejo v Argentinijo. Prodiranje skozi pragozdove je namreč nevarno in silno nevarno. S kratko P je označena paragvajska država.

cina Patino 15 letal in se celo obvezal, da bo kril vse stroške, ki bodo nastali v vojni s Paragvajem. Bolivija je sicer bogata, saj ima rudnike za vse žlahtne kovine in izvažajo cin, baker, svinco, antimon in srebro. Poleg tega pa izvažajo še kavčuk, volno in živino.

Paragvaj meri 250.000 km² in je nekoliko večji kakor Jugoslavija. Ima 900.000 prebivalcev in glavno mesto Asuncion s 124.000 prebivalci. Stalna armada v Paragvaju šteje le 3000 mož. Severni del Paragvaja je gorat, v južnem delu pa je prijazno gričevje. Poljedelstvo nudi glavni zaslužek in koruza, fižol, riž in sojave so glavni pridelki. Zlasti pa izvažajo Paragvaj pomaranče in krompir. Poseben pridelek pa je takozvani paragvajski čaj, ki ga pridelujejo iz nekega lipi podobnega drevesa. Značilno za Paragvaj je dejstvo, da je Paragvaj država, ki ima mnogo več žensk kakor moških. Na vsakega moškega pride na najmanj dve ženski. Ženske opravljajo v Paragvaju vsa poljedelska dela. Paragvajska žena gospodinja doma obdeluje polje, prodaja na trgu, kupuje poljedelske stroje in uživa med moškimi popolnoma iste državljanske pravice. Paragvajke kadijo celo cigare prav tako kakor moški in navadno jih pokade na dan 10—15. Ker grozi sedaj resna vojna, so se tudi paragvajske žene prostovoljno javile za vojaško službo in so trdno odločene braniti svojo domovino. Vendar sedaj Bolivijci prodirajo. Paragvajci pa se zanašajo na podnebje v Granchacu, ki je zelo nezdružljivo in radi katerega se med bolivijskimi vojaki širijo z vsa naglico razne kužne bolezni. Paragvajci, ki so na rodne baje navajeni, pa bodo te neprimernosti zdržali, zlasti zato, ker jih tako pridno ohrabrujejo pogumni žene.

Rekord birokracije

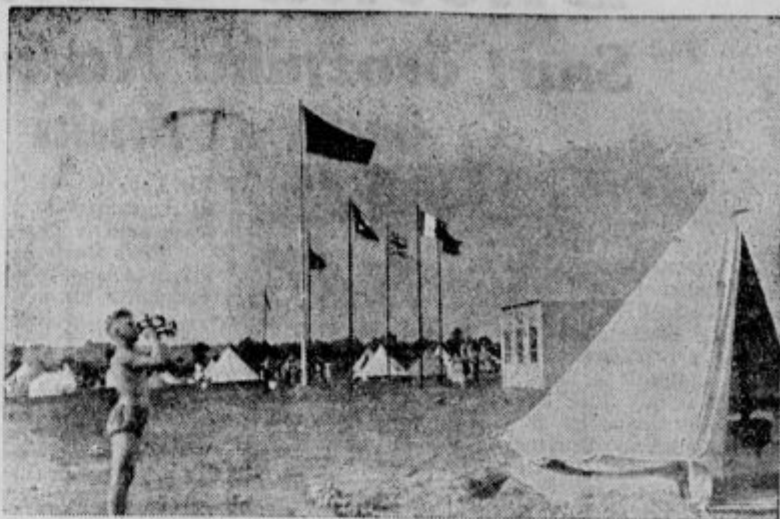
Francoski romanopisec Maurice Larrouy je povedal sledečo neverjetno zgodbo, katere nihče ne bi verjel, če ne bi dal pisatelj sam besede, da se je v resnici zgodila. Med svetovno vojno je na poti iz Marseilla v Solun potepiral sovražna podmornica neko francosko pomožno križarko, na kateri je bil Larrouyev prijatelj namestnik kapitana. Križarka se je začela hitro potapljati in vsi mornarji se niso mogli rešiti v rešilne čolne, katerih je bilo premalo. Pisateljev prijatelj je ostal z nekaterimi mornarji na ladji in z vso naglico zbil in zvezal iz desk in tramov velik splav, na katerega so se rešili potem, ko je križarka izginila pod vodo. 24 ur so preživeli na tem splavu, ki je plaval po morju, ne da bi našli rešitev, ko jih je rešil angleški torpedni rušilec. Koncem meseca pa je prejel kapitanov namestnik svojo plačo in zapazil, da je ta mesec prejel 20 frankov manj, kakor običajno. Seveda se je pritožil in pristojno oblast mu je odgovorila takole: »Ko se je potopila podmornica, niste bili 24 ur na ladji. Radi tega ne morete za ta dan zahtevati običajne plače za častnike na morju, pač pa samo enodnevno plačo častnika, ki biva na suhem. To smo vam pa tudi nakazali.«

Znanec: »Čul sem, da ne boste več pustili študirati svojega sina. Kako pa to?«

Oče: »Veste, toliko let že hodi na univerzo, pa še nič ne kaže, da bi bilo konec! Edini, ki se je od njegovih študij kaj naučil, sem bil jaz.«

Nemška mladina na počitnicah v Franciji

700 nemških otrok je letos prvi šel v Francijo na taborenje. Več tednov je nemška mladina skupno s francosko bivala na velikem taboru v bližini Draveila. Slika nam kaže pobiča, ki trobi zjutraj budnico. To je prvi začetek francosko-nemškega zblizanja, ki bo rodil čez leta lahko blagodejne posledice. Francoska in nemška mladina se bo na teh taborih spoznala, se bo sprijateljela in ne bo več mogla razumeti sovraštva, ki vladajo med obema narodoma. Ko bo ta mladina odrasla, se bo gotovo sovražno razpoloženje na obeh straneh poleglo in odrasli možje bodo medsebojni prijatelji v obeh državah.

Goro iz marmorja razstreljujejo

Po vsem svetu je znan kararski marmor, s katerim zalaga Italija ves svet. Ime marmorja je pozvelo po italijanskem mestu Carrara, v bližini katerega so velikanski kamnolomi tega lepega belega marmorja, ki je razmeroma zelo drag. Vsako leto izvozijo Italijani okrog 200.000 ton kararskega marmorja v inozemstvo in zato je razumljivo, da živi ob teh kamnolomih mnogo delavcev in kamnosekov, ki neprestano obdelujejo velikanske marmornate klade. Dan za dnem razstreljujejo v obsežnih kamnolomih kamenje, ki pokriva marmor. V zadnjem letu pa so odkrili, da je v bližini sedanjih kamnolomov gora Tecchione, ki je visoka 900 m, skoraj iz samega belega kararskega marmorja. Takoj so se je lotili in navrtali velikanski marmornati stožec, katerega mislijo sedaj porabiti za največji kamnolom. Goro so podminirali in naložili na dnu rovov okrog 200 stotov dinamita. Ko bodo ta velikanski naboj vžgali, bo raztrgalo pobočje gore tako, da se bo sesulo najmanj 300.000 kub. metrov kamenja in marmorja. Samo s enkratnim razstreljevanjem upajo pridobiti 250.000 ton

marmorja. Priprave za tako vrtnanje rogov in galerij, so zahtevale 9 mesecev trdega dela. Strokovnjaki pričakujejo, da bo pobočje gore, katerega so navrtali, porušeno v dolžini 160 m. Razstrelitev bo raztrgala pobočje do višine 140 m in bo vrgla 50 m globoko plast kamenja in marmorja iz gore. Pobočje, katero bo razstreljeno, so popolnoma izsekali in očistili vse prsti tako, da se vidi na gori velikanska bela lisa, ki se izprana od dežja, krasno lesketa v solncu. Srednji rov, ki so ga izkopali v goro, se konča z veliko votlino, ki je visoka 5 m in je 2 m široka. Ta votlina leži 40 m pod pobočjem gore. Ob tej votlini so še druge manjše votline, katere so že vse napolnjene z razstrelivom. V kratkem bodo naenkrat zažgali vse velikanske mine in precejšen del pobočja gore se bo ob strahotni eksploziji porušil. Zanimanje za to razstrelitev je v Italiji tako veliko, da se v mestu Carrari resno bavijo z vsemi pripravami, ki so potrebne, da bodo lahko spravili pod streho vse tujce, ki bodo prišli obhodoval velikansko eksplozijo, kakršne svet najbrž še ni videl.

Terpetinovo „Hubertus“ milo

za žehlo v avgustu

Profesor Piccard se je dvignil drugič

Piccard je vzletel drugič. V torek zjutraj ob 2 je odletel Piccard, potem, ko je dokončal zadnje priprave s svojim asistentom Cosynsom v stratosfero. Slika nam ga kaže na letališču Dübendorf v bližini Züricha. V sredi stoji profesor Piccard, na levo pa njegov asistent.

Po zadnjih poročilih se je odločil profesor Piccard in odletel v torek ob dveh zjutraj z balonom v stratosfero. Pred vzletom je profesor Piccard posebno poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16.000—16.500 m. Vzlet do te višine bo trajal nekaj ur. Nato namerava ostati več ur v stratosferi, kjer bo napravil s svojim asistentom važna merjenja in opazovanja. Ko se je dvignil je profesor Piccard poseben poudarjal, da njemu ni zato, da bi postavil kak nov rekord in da računa, da bo dosegel višino 16

Stanje hmeljskih nasadov

Na poziv Hmeljarskega društva za Slovenijo se je dne 7. t. m. ob osmih zjutraj zbralo prav obilno število slovenskih hmeljarjev v Roblekovih dvorani v Zalcu, katere je društveni podpredsednik, g. Al. Mihelič prav iskreno pozdravil, otvoril zborovanje ter pozval društvenega tajnika, da poda poročilo o obsegu stanju hmeljskih nasadov. (Poročilo priobčujemo nižje). Za pričetek splošnega obriranja je bil določen torek, dne 16. t. m. Naloga vsakega vestnega hmeljarja je, da obira le zadostno zrel hmelj — ne pa nezrel, lahek, marveč zadostno zrel, težek hmelj. Glede meze za obriranje je bilo soglasno sklenjeno, naj plača posestnik za skat svežega hmelja pri trikratni topli hrani in običajnem stanovanju Din 125 — brez hrane Din 175. Končno so razpravljali o pravilnem izpolnjevanju legitimacij za hmeljske obrabce. Izražena je bila želja, naj hmeljarji lepo obirajo, pravilno sušijo in pravočasno basajo hmelj. Nadalje so se hmeljarji svarili pred brezmiselnim ponujanjem posušenega blaga ter se opozarjali na skrajno poštenost pri hmeljski kupitvi. Hmeljarji naj se ne nadejajo visokih cen, če se bo hmeljska kupitva sploh mogla razvijati zaradi valutnih in deviznih škod.

iz poročila Srednjeevropskega hmeljarskega urada v Zalcu

Jugoslavija.

Petrovac, 20. julija. Lepo vreme meseca julija z zadostnimi padavinami in opuščajčo vročino je ugodno vplivalo na hmeljske nasade, ki so brez vsakih škodljivcev. V sled tega se stanje lahko označi s prav dobro in upamo na obilno letino. Rastlina je polna cvetja, ki je pri ranem hmelju že izkobiljen in so kobe deloma že zrele. Predprodaje se niso izvrševale.

Ceskoslovaška.

Zatec, 28. julija. Stanje hmeljskih nasadov je prav različno. Nade na bodočo letino se niso izboljšale. Presenetljiv je redek evetni nastavek. V zgodaj obreznih nasadih prehaja cvetje že v kobile. Orumenjevanje listov, ki so ga baje povzročile obile padavine, bo hmeljarjem v veliko škodo. Nadaljno poškodovanje po hmeljski ušci je prenehalo.

Zatec, 4. avg. Vreme vobče ne prija hmeljskim nasadom. Vztrajne padavine ovirajo izkobiljenje cvetja. Orumenjevanje listov pa napreduje. Pozno obreznih nasadi so se sicer nekoliko popravili, zato so se pa poslabšali izgledi na letino v zgodaj obreznih. Cenitev letošnje letine je danes še ne-

KREDITI NARODNE BANKE

Iz bilance 31. julija je razvidno, da je Narodna banka posodila 2.297,4 milij. Din. od tega znaša eskompt 2.042 in lombard 355 milij. Din. V primeri s stanjem 22. julija so posojila Narodne banke narasla za 81 milij. Povečanje teh kreditov se spravlja v zvezo s pričetkom izvozne sezone, ki jo mora Narodna banka podpreti. »Privredni Pregled« ugotavlja, da je bilo Narodni banki mogoče povečati kredite, ker so se njena denarna sredstva povečala, ko je bil puščen v promet srebrni drobiž od 10 in 20 dinarjev. S tem se je denarni obtok zvečal za 450 milij. Din. Ker ni za srebrni drobiž predpisano zlato kritje, bo Narodna banka v do glednem času imela na razpolago še okoli 400 milijonov Din, ki jih bo lahko posodila. List meni, da je dana možnost, da se povečamo srebrni denarni obtok, ker imamo v primeri s številom prebivalstva preveliko srebrnega in niklastega drobiža. Znesek 650 milij., ki je po sedanjih zakonih dovoljen, bo treba še dvigniti.

Trgovski shod v Mariboru. Trgovci iz dravske banovine bodo manifestirali za svoje težnje na slovenskem trgovskem shodu v Mariboru, in sicer pod okriljem Zveze trgovskih gremijev. Ta shod se bo vršil v nedeljo dne 14. t. m. ob 10 v veliki dvorani »Unionac«. Za to vabi Zdrženje trgovcev za Ljubljano vse svoje članke, naj pohitijo v Maribor. — Vožnja je polovična in se dobe legitimacije pri »Putnik«. Oni, ki potujejo iz Ljubljane z avtomobilom, naj se priključijo v nedeljo ob 5 zjutraj izpred kavarne »Evrope« k skupnemu odhodu, vsi ostali naj odpotujejo v Maribor s prvimi jutranjimi vlaki, ki odhaja ob 5.20. — Gremij trgovcev.

Oddaja državne pšenice v mletje. Dne 25. avg. t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande IV. armijske oblasti v Zagrebu licitacija glede oddaje 10.000.000 kg državne pšenice v mletje.

Borza

Denar

9. avgusta.

Ljubljana. Razen švicarskega franca in funta ter lire zaznamujejo vse devize malenkostno nazadovanje. Precej je nazadovale dolar, ki se kljub temu drži precej trdo. Čeprav poročila iz francoskih, posebno angleških finančnih krogov naglašajo, da ni današnji visoki tečaj dolarja utemeljen in

mogoča, ker je še odvisna od vremena bodočih 14 dni.

Nemčija.

Hallertau-Monakeo, 23. jul. Od našega zadnjega poročila se je stanje naših hmeljskih nasadov bistveno izboljšalo. Javljena zaostalost pa se je izravnala. Nahajajo se sicer še prav slabi nasadi, koje pa krijejo prav bujni. Večina se torej lahko označi kot »dobro srednje« in bo letina tudi re srednja. Občudovanja vredna je vnuema hmeljarjev, s katero so se lotili obrambnega dela zoper škodljivce, v prvi vrsti zoper peronosporo. Že danes lahko trdimo, da letošnji pridelek pri 20% omejitvi zasajene ploskve ne bo tolikšen kot je bil lanske.

POLJSKA.

Warszawa, 18. julija. Dasi je lepo vreme v tekočem mesecu prav ugodno vplivalo na razvoj rastline, vendar je stanje nasadov različno in se še ni izjednačilo. Sporadično so nastopale tudi uši. Obrambna dela zoper škodljivce se z ozirom na nizke cene v minulih letih niso izvrševale. Pri ugodnem vremenu se bo z obriranjem poprej začelo kot druga leta. Letina bo manjša od one m. l.

FRANCIJA.

Hurtigheim, 18. julija. Stanje nasadov se je poslabšalo, kar je v prvi vrsti povzročevalo neugodno vreme, potem pomanjkljivo negovanje in nezadostno gnojenje hmeljskih nasadov, kakor tudi nepovoljno obrambno delo zoper razne škodljivce. Glavna označba naših nasadov je njih velika neenakost. Le nezaten del istih je res zdrav in dobro razvit ter je dosegel celo visokost ogródja in ima krepke panoge. Drugi del kaže le zmerno rast, dosegel je le tri četrtine visokosti ogródja ter ima slabo razvite panoge. Zadnji, pa tudi največji del kaže pa prav neugodno sliko, katero so povzročevali deloma bolhači, deloma peronospora in uši. Listi v teh nasadih so umazano zelene barve. Rastlina je skoro brez panog ter je zrastle le do polovice, k večjemu do tri četrtine visokosti ogródja. Donos tega dela ne pride v poštev. Po vsem tem se lahko trdi, da bo vsa letina prav zmerna.

BELGIJA.

Poperigne, 22. julija. Pri nas je zaostal razvoj hmeljske rastline, vendar so nasadi boljše oskrbovani kot lani. Nekateri so zelo trpeli zaradi uši. Obča je rastlina zdrava. Peronospora pojema, ker se marljivo preganja potom škropljenja z bakrenopovno brozgo. Rastlina sedaj cveti.

da so radi tega možna krepka nihanja v valuti Zdrženih držav, govori zadnje poročilo o stanju Zveznih rezervnih bank v prilog dolarja. Tako izkazuje zadnje stanje od 3. avgusta povšek kritja denarnega obtoka od 56,5 na 57,2%, prav tako so se zlate rezerve povečale od 2.621 na 2.644 milij. Medtem, ko je povšek denarnega obtoka razmeroma manjši (od 2.834 na 2.858). Posebno hud je boj med funtom in dolarjem, ker Američani še vedno niso prenehali dvigati svojih naložb v Angliji in pod vtisom optimističnih poročil iz Amerike nalagati svoj denar v domovini. »Financial News«, ki naravnost brani angleško interese, meni da ni ameriški optimizem utemeljen in da bodo Američani v kratkem času pričeli nalagati zopet denar v Evropi. Funt je še vedno zelo šibek. Zadnja bilanca Angleške banke kaže, da se je kritje denarnega obtoka znižalo v enem tednu od 33% na 29,8%; še pred enim letom je kritje znašalo 41,2%. Kritje se je zmanjšalo kljub zadnjim nakupom zlata. Denarni obtok se je povečal od 370 milij. funtov na 375 milij. Iz teh izprememb pri Narodni banki sklepajo v Parizu, da Anglija še ne misli na stabilizacijo funta. Funt je tako šibek tudi radi neugodnih poročil o konferenci v Ottawi. Poskus, da bi se organiziral skupen denarni zavod, ki bi pripravil pot za ustvaritev enotnega denarja za vse angleški imperij, je namreč propadel.

Ljubljana. Amsterdam 2290.96—2302.32, Berlin 1350.69—1361.49, Bruselj 789.68—793.62, Curih 1108.35—1113.85, London 196.97—189.57, Newyork 5663.81—5692.07, Pariz 222.77—223.89, Praga 168.23—169.09, Trst 290.13—292.53.

Curih. Pariz 20.1025, London 17.82, Newyork 513.—, Bruselj 71.20, Milan 26.20, Madrid 41.80, Amsterdam 206.60, Berlin 122.—, Stockholm 91.60, Oslo 89.20, København 95.70, Sofija 3.78, Praga 15.18, Varšava 57.60, Atene 3.30, Carigrad 2.43, Bukarešta 3.05, Helsingfors 7.65.

Dunaj. Dinar notira na Dunaju (valuta) 12.30.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 8% Bler. pos. 43 bl., 7% Bler. pos. 42 bl., Stavba 40 denar, Kranj. ind. 300—300, Hrše 125 denar.

Zagrebski promet: Vojna škoda 100.000 nom. Celotni promet na zagrebski borzi je znašal brez kompenzacij 93.244 Din.

Zagreb. 7% invest. pos. 47—50, Vojna škoda kasa 205—206, 208, avg., sept. 203—206, december

201—205, 4% agr. obv. 26—28, 7% Bler. posojilo kasa 41.25—42, 8% Bler. pos. kasa 43—46, 7% pos. Hip. banke kasa 44—46, 6% Bler. obv. 33.50—34.50, Narodna banka 42.50 denar, Agrar. priv. banka 210—214.

Belgrad. 7% drž. inv. pos. 50 denar, 4% agr. obv. 24 denar, (24.50), 6% Bler. obv. 34.75—35.25, (35, 34.25), Vojna škoda 208—210, 208 (208), 8% Bler. pos. 42—41, 7% Bler. pos. 44 bl., 7% pos. Drž. Hip. banke 46—43, Narodna banka 4300—5000, Agr. priv. banka 216—214, (216, 215).

Dunaj. Don. sav. jadr. 56.95, Aussig 101.—, Alpiska 8.55, Trboveljska 17.80.

Žitni trg

Ljubljana (slov. post. 30 dni). Koruza: bačka, mlev. 175—177.50, okrogla, mlev. 190—192.50, bačka, nav. 180—182.50, okrogla, nav. 200—202.50. — Pšenica: Sombor okol. 79 kg 205—210, potiska 80 kg 215—217.50. — Moka: bačka, nularica 315—320, banatska, nularica 335—340.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. — Tedenca neizpremenjena. — Promet 32 vagonov.

Sombor. Pšenica: bačka okol. Sombor 78—79 kg 152.50—155, bačka gornja 79—80 kg 155—157.50, bačka potiska 80 kg 157.50—160, banaska 79 kg 150—152.50, banaska potiska 79 kg 155—167.50, bačka okol. Sombor nova 76 kg 145—147.50, bačka gornja nova 76 kg 145—147.50, sremska, slavonska 76 kg 142.50—145, bačka potiska nova 76 kg 150—152.50, bačka nova 76 kg 147.50—150. — Rž: bačka nova 130—135. — Oves: sremski slav. novi 115—120. — Ječmen: bački novi 63—64 kg 110—115. — Koruza: bačka prompt 115—117.50, bačka okol. Sombor 117—119, baranski cinquantin 142.50 147.50. — Ostalo neizpremenjeno. — Tedenca neizpremenjena. — Promet 32 vagonov.

Chicago. Pšenica: marec 62.625, sept. 54.50, dec. 58. — Koruza: marec 32.125, dec. 31. — Oves: marec 20.50, sept. 18, dec. 17.75. — Rž: sept. 33.

Winnipeg. Pšenica: okt. 56.875, dec. 63.74, maj 62.75.

Živina

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborski & Comp., Dunaj). Na trg je bilo pripeljanih 8248 prašutarjev in 3529 špeharjev, iz Jugoslavije 2782. Na kontumacnem trgu je bilo 653 prašutarjev in 1410 špeharjev, iz Jugoslavije 97. — Cene: špeharji najboljši 1.77, I. 1.73—1.75, II. 1.70—1.72, kmečki 1.70—1.77, prašutari 1.50—1.70, najboljši 2.05. — Tendence: špeharji so se pocenili za 10 grošev, prašutari pa za 5—10 grošev.

Senzacije v plavanju

Večina lahko-atletskih panog je končana. V soboto so pričeli tekmovali v plavanju in vaterpolu. Tudi večina gledalcev prisostvuje sedaj plavalnim tekmam. V lahki atletiki so evropski zastopniki razočarali, Niti eden od tolikih zastopnikov ni dosegel rezultatov, kot jih postavljajo doma. Težko je reči, kaj vpliva na Evropejce. Klima, hrana ali kaj drugega. Najbolj so seveda razočarani Nemci, ki so računali z vse drugačnim izidom olimpijade. Njih rekorderji ne morejo v ospredje, zadovoljiti se morajo z zadnjimi mesti. Se celo Finci se slabše drže kot na zadnji olimpijadi. Proti Američanom je skoro nemogoče uspeti. Tekalščice, na katerem se pri vsaki disciplini popravljajo svetovni in olimpijski rekordi, je samo za domačine, gostom ne pomaga. V soboto so doživeli Evropejci ponovna razočaranja, in sicer v plavanju. Nemci pa v vaterpolu. Najboljši evropski plavalec dr. Barany pri 100 m prosti sploh v finale ni prišel, čeprav je plaval 59.4. Japonci so še boljši. V predtekkih je Barany še prišel v poštev, toda pri semifinalu je imel smolo, da je bil izžreban z najboljšimi, kjer je prišel na četrto mesto. V drugi skupini je tretji bil Spence, ki je plaval 59:5. Ta čas je zadostoval za finale v drugi skupini. Tretji v Baranyevi skupini je pa plaval 59:3 in sicer Kalili (USA). Finale na 100 je končal z rezultati: 1. Myazaki (Jap.) 58:2, 2. Kawaishi (Jap.) 58:6, 3. Schwartz (USA) 58:2, 4. Kalili (USA) 59:2, 5. Takahashi (Jap.) 59:3. Po rezultatih finala bi prišel Barany na šesto mesto. Pač temeljito razočaranje, ki so ga priredili Japonci vsem udeležencem olimpijade. V damskih plavalnih panogah pa Japonci ne bodo imeli posebne vloge. V predtekkih so imele glavno besedo znane evropske plavalke Jacobsen, Lade Cooper, Godard. Pri prsnem plavanju na 200 m je edina Japonka, ki je uspela in si priborila pot v finale, Mahata, ki je plavala 3:10:7. Cooperjeva je pri 100 m prostu postavila že v predteku nov svetovni rekord v času 1:09. Ta čas pa ni dolgo trajal, kajti že v semifinalu je komaj 14 letna Holandka den Quden plavala 1:07:6. Zanimiva bo borba med Holandko in Američanko Madison, ki ima največ plavalnih rekordov.

V vaterpolu je takoj prvi dan prinesel olimpijskega zmagovalca. V finale v Amsterdamu sta prišli Nemčija in Madjarska, v Los Angelesu je žreb določil, da se takoj prvi dan zopet srečata finalista Nemčija in Madjarska. Nemci so računali s sigurno zmago nad Madjari. Od početka so bili

v premoči, toda Madjari so njih naskok odbili in v prvem delu igre zabili dva gola, v drugem pa še štiri. Nemci pa je dva. Nemčija je doživela tudi v vaterpolu razočaranje. Ostale vaterpolo tekme so končale s pričakovanimi rezultati, pokazale pa so obenem, da Evropejcem Američani in Japonci še dolgo ne bodo kos. Plavajo že precej boljše in hitreje, zato pa v taktiki zaostajajo. Amerika je odpravila Brazilijo s 6:1, Japonce celo z 10:0. Pri teh dveh igrah so se ameriški sodniki prav slabo obnesli, tako da je prav sreča, da je tekmo med Madjari in Nemci vodil Belgijec Delahaye.

V soboto so bile seveda tudi lahko-atletске tekme. Deseterboj je bil končan, zmagal je Američan Jimmy Bausch, ki je dosegel rekordno število točk 8462.23. Dosedanji svetovni rekorder Matt Jävinen (Finska) je dosegel »samoc« 8292.48 točk, tretji je bil Nemeč Eberle z 8030.80 točkami. Pri štafetah so Amerikanci pokazali, da imajo precej enakovrednih atletov. Štafeta 4 × 400 se sestavlja brez olimpijskih zmagovalcev. V predteku je dosegla štafeta sestavljena iz Fuqua, Abloviseh, Warner, Carr nov svet. rekord. Še bolj so se seveda postavili pri 4 × 100. Tu so nastopili brez najhitrejših tekalcev Tolana in Metcalfa. Z belimi so hoteli zmagati in so ignorirali črnce. Pač ameriški predsedki. V predteku je štafeta Ameriko sestavljala iz Giesel, Toppina, Dyer in Wilkoffa postavila zopet nov svet. rek. v času 40:6. Nemci so rabili za to progno s svojimi najboljšimi Jonathom, Körnigom, Hendrixom in Borchmayerjem 41.2. V finalu 4 × 100 so zmagali potem Amerikanci v isti sestavi točno v 40 sek in popravili s tem lastni rezultat semifinala za 6 desetink sek. Nemci pa so rabili 41:2, isti čas kot v semifinalu. Pri štafeti 4 × 400 m se v finalu zopet Amerikanci tisti, ki ponovno popravljajo svoj rekord iz predteka. Čas finalne borbe je 3:08:2 (predtek 3:11:8), drugi so bili Angleži in še četrta Nemci. Brez napak tudi pri olimpijadi ne gre. Pri teku 3000 m čez zapreke je merilec rund pozabil s strelom iz pištole naznaniti zadnjo rundo. Radi tega so morali atleti teči 3400 m. Zmagal je Fince Iso Hollo v času 9:18:4, 2. Evenson (Anglija), 3. Mac Cluskey (USA).

Najvažnejša točka olimpijskih iger je še vedno Maratonski tek. V soboto so tekli to zgodovinsko progno. Več kot 100.000 gledalcev je gledalo ves potek gigantske borbe na 42.200 km dolgi progi. Zmagal je Argentinec Zabala v času 2:31:36, kar je zopet nov svet. rekord. Šele tretji je bil Fince Toivonen v času 2:32:30, drugi pa Anglež Ferris v času 2:32:12. S tem je bil lahkoatletski program X. Olimpijade končan.

Od dogodkov izven stadiona bi v prvi vrsti omenili zanimivo izjavo črnca Tolana, ki se je izkazal kot najhitrejši tekač na svetu. Pravi, da je od ameriških sportnih oblasti zelo zapostavljen, ker je pač črnc. Toda največje zadoščenje ima, ker je dvakrat zmagal. Leta 1929. ga ameriško dijaško zastopstvo, ki je tekmovalo v Nemčiji in drugih evropskih državah, sploh ni upoštevalo. Pod častjo je bilo belim tekmovali z črncem. Sedaj pa ima polno zadoščenje. Tolan je pač zelo skromen človek. Revanža je res pomembna, dobil bi pa lahko še vse drugačno zadoščenje.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 10. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13. Čas, plošče, borza. — 18 Koncert tamburškega seksteta. — 19.30 Literarna ura: Alojz Gradnik — 50letnik (Fr. Vodnik). — 20 Samospevi g. Milana Juga. — 20.45 Tjardovič: Mala Floramy (plošče). — 22 Čas, poročila, plošče.

Četrtek, 11. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13 Čas, plošče, borza. — 18 Haydn: Simfonija D-dur (plošče). — 19 Slike iz narave (g. Herfort): »Poslanec noči« in »Na poljanah«. — 20 Zabavni kotiček (V. Biteznič). — 20.30 Koncert »Ljubljanskega Zvona«. Dirigent: Zorko Prelovac. — 21.15 Prenos plesne glasbe Erich Herse jazz-ork. iz Park hotela na Bledu. — 20 Cello solo koncert, izvaja g. Joseph Schuster, soločelist berlinskega filharmon. orkestra. — 22.45 Čas, poročila.

Drugi programi

Četrtek, 11. avgusta: Zagreb: 20.30 Ljubljana. 22.40 Lahka večerna glasba. — Milano: 20.30 »Lepa Molinara«, opera. — Barcelona: 22.15 Prenos koncerta iz kavarne. — Stuttgart: 20 Frankfurt. — Toulouse: 22 Film-ska glasba. 22.15 Operna glasba. 23 Operne pesmi. 23.45 Plesna glasba. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 20 Koncert orkestra. 22.20 Plesna glasba. — Belgrad: 21 Ljubljana. 22.30 Prenos plesne glasbe z Bleda. — Rim: 20.30 »Lepa Molinara«, opera. — Beromünster: 20.20 Radio orkester. 22.15 Zabavni koncert. — Praga: 20 Violinski koncert. 20.30 Gledališki večer. 22.20 Orgelski in pianinski koncert. — Dunaj: 20 Donski kozaki pojejo. 21.45 Plesna glasba. — Budapest: 21.45 Pianinski koncert. 22.30 Plesna glasba. 23.15 Ciganska glasba.

Theodor Plivier:

Skagerrak

(Nadaljevanje.)

Tudi Jellicoe ni bil Nelson! Ne več predčni pirat stare Angleške, temveč samo admiral iz »Scapa Flow«, vezan na težko odgovornost, da ohrani največje brodograd na svetu. Imenovan je bil za glavnega poveljnika čez »Grand Fleet«, ker je njegov predhodnik, admiral Caithagan, delal preveč skrbno gospodom pri angleški admiraliteti: mož ni bil računar.

Mrzel računar, to je bil Jellicoe. Jekleni oklopi! Dinamiti! Vojni kuliji, 105.000 mornarjev! Poslednja genialna iskra je vtonila pri Skagerraku. Vampl s 30.000 tonami, postavljeni v kolone, in premikali kot kroglice na računalu. Ekrazitne granate — — ko se zavrtajo skozi oklope, eksplodirajo v ladjah, raztrgajo drobovje in živčevje. Pri zadetku postajajo plošče belo žareče. Kosci oklopov! Tekoča lava! Človeška trupa so sivo šumeče blato!

Kiti imajo 400 milimetrov debelo plast masti, bojne ladje do 320 milimetrov debelo niklasto jeklo na svojih rebrih. Pregradi, mogočne železne mreže, ki dele trupe v predele, varujejo ladje pred potopitvijo.

Težak ogenj pritiska na nemške prve ladje. Na oklopih križarkah zopet izbruhnijo požari. Hipperjevo poveljniško ladjo zadene sovražni torped v vitkane svoj nos v rob. »Grand Fleet« ostaja še nevidna. Na obzorju žari krvavordeče ognjeno morje. Torpedovke, lahke križarke in neka oklopni-

ca starega tipa, vse to je zamotano v klopčič, in drvi preko odprtega odra...

Rjav oblak dima se razdeli. Bojna križarka »Invincible«, zmagovalka pri Falklandskih otokih, stoji jasno na gladini. 9000 metrov oddaljena od »Lutovca« in »Derfflingerja«. Dve minuti koncentriran ogenj! Grozna eksplozija! Podirajoči se jambilor! Ognjeni zublji! Kosi ladje so temnejši in počasnejši v svojem poletu nego se dvigajoči dim in plini. Med deli raztrgane ladje se pokažejo tu pa tam glave in roke. Šest mož se je oklenilo nekega splava in rešila jih je neka torpedovka. Velik siv koles predere oblake dima lastne linije, se noro vrti okrog lastne osi in se bliža nemški liniji. »Warspite« je dobila granato v krmi-lo in bočna stena ji je udrla! Kakor zasukana baklja se vrti potapljaljoča se ladja v lastnem dimu in izgineva v groznem vrtincu!...

Neka granata je padla v dimnik na mali križarki »Pillau«. 4 kotli so uničeni in polovica kurjačev. Osvojenega para in dož zeleno gorečega olja! Oddelke s kartami in most sta se porušila! Toda predeljeni oddelki še drže. »Pillau« plove dalje s 24 milijami. Tudi mala »Wiesbaden« se še drži. Med bližnjimi se linijami leži s polomljenim strojem, daleč na okrog vidno gorišče.

V Jellicoejevem računu stoji pogrešna številka, številka Beatty. 23 minut je prežgal udaril na nemško glavno moč. Glavna njegova moč je šele v markoloni in se šele razvija. Razvijanje tako velikanskega aparata zahteva čas. »Grand Fleet« je v tej fazi boja še trda in počasna.

Admiral Scheer in njegov štab: Velikanske palisada miza... Velikanske pike: ladje. Madeži: brodograd. Modro-rdeče črtkanje: polja, obstreljevana od artiljerije. Puščice, zastavice: Smer, veter, dim!

Toda tukaj odpove matematika!

Tukaj je ostala neznana veličina!

In lajtnant Bonaparte tega dne?!

Potopil se je ta dan s kakšno torpedovko ali pa se sevril v zgorelem stolpu. Mogoče pa nosi kulijevo uniformo, mogoče je napol oglušen, z razpetimi rokami in nogami na jeklenih ploščah komandantskega mesta, in briše stekla daljnogledov, ki se vedno orose od smodnikovih par.

Admiral Scheer vidi samo velikansko ognjeno mavrico. Gleda, kako postaja vedno bolj žareča in da signal k umiku!

In s tem zgublja edine šanse!

Kraj ognjene mavrice teče z bežočo floto proti jugu. »Grand Fleet« je pridobil na času in ima mesta se razvijati. Gorovja dima pokrivajo obzorje. Morje se spreminja, poplavljen je s slepimi ogledali. Velikanski baloni plina, otoki oblakov se potrajajo iz nič. Atmosfera se premika na izrednih zakonih.

Ni več ni človeške mase. Božja pest, ki riše ognjene mavrice! Ukradena božja pest! Hitre salve povzročajo ognjene kroge, ki se širijo po vodni gladini Severnega morja.

Na tej od Boga pozabljeni plošči se pomika 27 bežečih ladij. Železni psi... stokajo, sopejo! Trupi, stolpi, rebra trepetajo pod silo odstrelkov. Parni prekat, turbine, bati grme v groznem taktu. Olje se uliva na ogenj. Stari izrabljeni stroji dosežejo še enkrat hitrost, ki so jo imeli pri preizkušnji, da, še prekašajo!

Mrzlični delirij materijala! Visoki C živčevja, nakovanega na kolese in vzvode!

Neka jadrenica se prikaže od juga po morsk gladini. Norvečan, trojbornik, jadra so na lahko napeta. Plove mimo nemških ladij in gre preko

gladine, s svojimi jadrni in leom, slika iz pozabljenega stoletja.

Ogenj bruhajoča obkolitev se premika z isto brzino. 45.000 mož nemške mornarice je en sam velik tovor, namenjen smrti.

In sedaj se šele Scheer odloči za sunek, ki ga je bil zamudil preje proti nerazviti Jellicoejevi flotili. Okrenil je ladje proti vzvodu in se zaletel proti sredini sovražnikove linije.

Nobeni psi več, temveč upote podgane, ki begajo pred smrtjo. Težki topovi, srednji kalibri, vsakih 7 sekund salva. In ljudje? To so zveri v kasematah

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pelilna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Vsaka beseda 1 Din
Pastirja (-ico)
10—13 let, sprejem. —
Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.615. (b)

Dekle
ali mlajšo vdovo, prijetne zunanosti, prvovrstno kuharico, zmožno samostojnega gospodinjstva, išče družina 2 oseb. V poštev pridejo samo one, ki so že služile v boljših hišah na Primorskem in ki dobro poznajo dobro primorsko kuhinjo. — Dokumente in sliko, katera se vrne — poslati na Split, poštini predal 19. (b)

Vajenci

Vsaka beseda 1 Din
Vajenca
s primerno šol. izobrazbo sprejme v trgovino meš. blaga Robert Grasselli, Slivnica pri Celju. (v)

Krojaškega vajenca
pridnega in poštenega, z vso oskrbo, sprejme takoj Franc Avšič, Komenskega ul. 36, Ljubljana. v

Vajenec
za slaščičarsko obrt, zdrav in pošten, se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« 11.623. (v)

Denar

Vsaka beseda 1 Din
Revna vdova
z otroci prosi, ako bi kdo hotel kupiti hranilno knjižico Ljubljanske kreditne banke z vlogo 12.000 Din za gotovino 10.000 Din. — Dobrohotne ponudbe naj se pošljejo upravi »Slovenca« pod »Beda« št. 11.622. (d)

Kdo posodi
2000 Din stalnemu uslužbencu proti dobri obresti in poroštvu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.612. (d)

Dijaki

Vsaka beseda 1 Din
Prvovrstna oskrba
dijakinj. Na željo obsevanje v nemškem jeziku. Lingorjeva ulica št. 1/II. desno. (D)

Citajte in širite
»Slovenca«!

Stanovanja

Vsaka beseda 1 Din
ODDAJO:
Trisobno stanovanje
na Miklošičevi cesti se odda za novembarski termin. Poizvedbe v upravi »Slovenca« št. 11.516. (e)

Dve stanovanji
enosobni, v mestu, takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« 11.611. (e)

Veliko sobo
zračno, opremljeno, s posebnim vvhodom - oddam samo zanesljivemu, solidnemu gospodu za 350 Din. Holzapfova ulica 7. (s)

Vnajem

Vsaka beseda 1 Din
ODDAJO:
Oddajo se lokali
sedanjega čebelarstva blagovnega oddelka, obstoječi iz lokala, 1 sobe in pritliklin za takoj ali za november. Vošnjakova ul. 4. (u)

Posrestva

Vsaka beseda 1 Din
Droben oglaš v »Slovenca«
posrestvo ti hitro prodaja; če ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Pot do lastnega doma
in blagostanja vsakemu odprta. — Pojasnila daje Stavbna hranilnica in posojilnica, Ljubljana, Miklošičeva 15. (p)

Več parcel
po ugodni ceni naprodaj. Poizve se pri Oražmu v Mostah pri Ljubljani. (p)

Vila
enonadstropna, nova, se takoj ugodno prodaja v Zg. Šiški. Naslov v upravi »Slovenca« 11.373. (p)

Prodamo hišo
enonadstropno, zgrajeno leta 1914 na najlepšem kraju, nasproti župne cerkve v Zireh, katera je opremljena z električno razsvetljavo, vodovodom, gostilniško koncesijo, trgovskimi lokali in dvoriščem z vrtom. Hiša je zidana izrečno za gostilniško in trgovsko obrt, katera se v hiši od leta 1914 naprej vrši neprekinjeno. Za vse podatke in ceno naj se interese obratuje na lastnika: Zupanstvo v Zireh, pismeno ali osebno. (p)

Oglašna hiša

enonadstropna, z dvema stanovanjima, trgovskim lokalom, z eno njivsko in vrtno parcelo naprodaj v Višnji gori vsled predvidene preložitve. — Hiša je pripravna za uradnika, trgovca in obrtnika. Vinko Vrančič, sodni oficijal v Višnji gori. (p)

Kupimo

Vsaka beseda 1 Din
Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRAGIH KOVIN** - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (p)

Bukova drva in ogilje

kupuje stalno
Uran Franc
Ljubljana
Sv. Petra cesta 24. (r)

Razno

Vsaka beseda 1 Din
Otroka
vzamem v oskrbo. Kokalj Jožef, Podgora 2, pošta Dol. (r)

Milostljiva!
Iz novo dospele zaloge kožuhovine si nabavite po najnovejših modelih v polnem času mnogo ceneje fin krznen plašč. Plačljivo šele jeseni. Popravila kožuhovine v predsezoni še za polovično ceno. Plačljivo jeseni pri prevzemu. L. Rot, Mestni trg 9, Ljubljana. (r)

Glásba

Vsaka beseda 1 Din
Pianino
lep, črn, prvovrsten, ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« 11.618. (g)

Klavirji
pianini, harmoniji se strokovnjaksko popravljajo in najčistejšo uglašujejo. — Tvorica klavirjev Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5. (g)

Zivali

Vsaka beseda 1 Din
Dva konja
belca (Lippizaner), dobro ohranjena, za vprego, vožnjo in kočijo - prodaja po nizki ceni J. Cerne, št. Vid-Vizmarje 66. (i)

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din
Pohištvo
Kdor si želi nabaviti pohištvo moderno, solidno izdelano, po znatno nižjih cenah, naj vsakdo pred nakupom ogleda zalogo pri Matiji Andlovic, Komenskega ulica 34. (s)

Auto-motor

Vsaka beseda 1 Din
Motor
na olje, 8 KS, prodam ali zamenjam za rezan les. — Ponudbe pod »Motor« št. 11.563 na upravo. (i)

Bencin motor

vozeč, nov, 5 HP, ugodno naprodaj. Spedicija »Balkan«, Maribor. (f)

Prodamo

Vsaka beseda 1 Din
Če avto svoj stari prodajaš ali motorja bi znebiti se rad, brž kupcev ti mnogo prišene Slovencev najmanjši» inserat

Suhor

in domači keksi najboljši in najcenejši, kakor tudi kruh in raznovrstno pecivo v najboljši kvaliteti priporoča parna pekarna **CEBOKLI**, Glavni trg 9. — Preprodajalcem znaten popust! (i)

Štedilnike

raznih vrst; vrtnice, balkonske in stopniške ograje, dimn. vratica, brzoaparilnike, nudi po najnižjih cenah ključ. podjetje **Ciril Podražaj**, Ig pri Ljubljani. (i)

Izletniki

dobijo v zajutrkovalnici **Uhler** na Glavnem trgu - Rotovž - Maribor, cenene delikatese, sir, salame, vino, pivo iz sodčka. (i)

Dnevnik Slovenec

najbolje informirani list!

Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (i)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka **Karl Prelog**, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (i)

Novo kolo
980 Din (preje 1950 Din) s Torpedo, z zunanjimi muftami, močno, napredaj. — Še par komadov, z garancijo. Aleksandrova cesta 5/II. (i)

Vrtnice stole
zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 2605. (i)

Puhasto perje
čisto, čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisto puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. **L. BROZOVIC** — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perla. (i)

Šivalni stroj
1200 Din, pisalni stroj 2500 Din, oba popolnoma nova, naprodaj. Aleksandrova cesta 5/II. (i)

Opalograf

za vsako ceno prodam ali zamenjam za kolo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.595. (i)

Obrt

Vsaka beseda 1 Din
Tvrdka A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24. nudi najceneje vse vrste olesnično moko in druge mlevske izdelke. (i)

Zahtevajte cenik!

Posteljne žične vloge
v lesenih ali železnih okvirjih, ter zložljive železne postelje izdeluje solidno točno po naročilu tvrdka **Pavel Strgulec**, Ljubljana, Gospodarska cest 313. Zahtevajte brezplačni cenik! (i)

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Zeiss Ikon
posnetki znatno cenejši!
Vzemite novi Ikonta aparat — od Din 655.—; z njim naredite 16 posnetkov 4,5x6 cm skoro za isto ceno kot do sedaj 8 posnetkov 4x6,5 cm. Dobi se tudi Box-Tengor aparat za ta novi format: Din 220.— v vsaki boljši foto-trgovini. Zahtevajte prospekt 457 od Zeiss Ikon zastopstva: M. Pavlovič, Beograd, poštini predal 411

OGLAŠUJTE v SLOVENCU

Nakup in prodaja vreč ter jute
A. Grebenc
Dunajska 36

Malinovec

pristen, naraven s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v **lekarni dr. G. PICCOLI**, Ljubljana, Dunajska c. 6

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje **Ignacij Narobe**, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 16 (pri Levu)

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri **A. & M. ZORMAN**, Ljubljana, Stari trg št. 32

DRVA

Trgovina s kurivom
Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon 2951

PREMOG

Inserati v »Slovenca«
imajo največji uspeh!

Dr. med. univ. Anton Grahor
Viša Grahor roj. Grešček
poročena
Ilirska Bistrica Beograd
V Ljubljani, dne 8. avgusta 1932

Ugodno kupite platno, sukno itd. v **TRPINOVEM BAZARJU**, Maribor, Vetrinjska ulica 15

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Pohištvo posteljnine

preproge, linoleum, posteljne garniture in odeje, zavese, posteljne vložke, žimnice, flanelaste in volnate odeje, gosje perje za postelje, afrik (morska trava), konjsko žimo, otomane, divane, blago za pohištvo i. t. d. vse po jako nizkih cenah dobite pri

Karol Preis
MARIBOR - Gosposka ulica št. 20
Ceniki brezplačno! Ceniki brezplačno!

Za počitnice

rabite hitro izvršen entel, ažur, monogrami, okraske za obleke in perilo.

Takoj jih dobite pri tvrdki **Matek & Mikeš, Ljubljana** poleg hotela Štrukelj

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Naznanilo preselitve

Cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da sem preselil svojo trgovino barv, lakov, firneža in dr., iz Gospodarske c. št. 12 na **Gospodarsko cesto št. 8 (poleg Slamiča)**

Ker bom vsled povečanja trgovine v stanu nuditi cenjenim odjemalcem še boljšo postrežbo v prvovrstni kvaliteti in ceni, zato se za nadaljnjo naklonjenost kar najtopleje priporočam. Z vsestranskimi nasveti vedno radevolje na razpolago tvrdka

»LUSTRA« — V. LAZNIK

Ljubljana, Gospodarska cesta št. 8 (poleg Slamiča). Zastopstvo šablon K. Butterhof Asch., Českoslovaška.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, stari oče, sin, stric, svak in tast, gospod

AVGUST VIDMAR

strojni ključavničar

dne 9. t. m. po dolgem mukopolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo v četrtek 11. avg. ob pol 3 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 9. avgusta 1932.

ŽALUJOČI OSTALI

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo tužno vest, da je danes, dne 9. avgusta 1932 ob 13 po kraški a mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, umrl naš nadvse ljubljani soprog, oče, brat, zet in svak, gospod

Janko Dernič

lesni trgovec v Mojstrani, odlikovan s srebrno kolajno kraljev. doma Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 11. avgusta ob 15. uri, po prihodu popoldanskega vlaka izpred hiše žalosti v Mojstrani na dovško pokopališče. Priporočamo ga v pobožno molitev.

Žalujoči ostali:

Gizela Dernič, roj. Rabič, soproga, Janko in Boris sinova, Rodbina Rabič, Dernič, Božič.